

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 100, 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 100, 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2. Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih. Ljubljana št. 11.842, Praha št. 78.180, Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 24. junija.

Eden najinteresnejših problemov, ki jih postavlja povratek labouristične vlade, je vprašanje, ali se bodo obnovili diplomatski stiki in z njimi trgovinske zveze med sovjetsko Rusijo in Anglijo.

Konservativna vlada, ki je prekinila normalne odnose z Rusijo, je dosledno in trdovratno vztrajala na svoji črti. Trdilo se je ves čas, da vodilni moskovski krogi iščejo stikov z Anglijo, da se neprestano trudijo doseči spravo z Londonom, pa makar z istimi konservativnimi državniki. Ker se pri poskusih, obnoviti normalne stike, prvi koraki vršijo vedno neoficijelno, je razen neposredno informiranim vedno težko presojati, kakšna je dejanska situacija, kako je v resnici za obnovitvenimi poskusi.

Kdo ima od prekinjenja diplomatskih in dejansko tudi gospodarskih odnosov med obema državama škodo? Zagovorniki obnovitve trdijo, da predvsem Anglija. Ruski gospodarski krogi dokazujejo, da je ogromna brezposelnost, ki tako silno teži na angleškem gospodarskem stanju, s tem v zvezi in da se da omiliti, če ne celo popolnoma odpraviti, z obnovitvijo trgovinskih zvez z Rusijo. Seveda pa ne more biti dvoma, da nosi tudi sovjetska Rusija ogromne posledice razdora z Anglijo. Saj tu ne moremo niti presojati, koliko je neposredne, koliko posredne škode. Zakaj poglavitna škoda, ki jo trpi danes sovjetska Rusija, je pomanjkanje kapitala, je nemožnost dobiti izdatno finančno posojilo v inozemstvu. Finančni boj kot inozemstva pa je v prvi vrsti angleško delo.

Sovjetska Rusija je skušala priti Angliji do živega po ovinku, to je v Indiji, na Kitajskem, pa še kje drugod po kolonijah. Prav nič ne pretiravamo, ako trdimo, da so se ti poskusi popolnoma ponesrečili. Na Kitajskem je boljševiša stvar propadla. Angleži pa so zopet temeljito izboljšali svoje odnose z nacionalisti. V Indiji se ne more trditi, da bi se bila situacija zaradi komunistične propagande za Angleže bistveno poslabšala; odpor indijskih nacionalistov se je sicer pojačal in borbeno sredstvo so se poostrižili, ali slične epizode je poznala tudi že preteklost in nihče ne more vedeti, če se bo sedanja borbenost zares stopnjevala v potrebni meri dalje. Ostala področja angleško-ruskega trenja so manj važna, a tudi ne morejo beležiti sovjetskih uspehov.

Nasprotno pa je gospodarska situacija v sovjetski Rusiji sami zelo malo razveseljiva. Poročila o težavah pri prehrani mest namreč niso pretirana; vpeljale so se karte na poglavitna živila, a racioniranje je imelo razen drugih neprijetnosti za posledico strah pred lakoto ter tajno verižniško trgovino z živilom. To vse so neizbežne posledice pomanjkanja hrane, ki je v Rusiji tem bolj paradokso, ko bi mogla ta država v normalnem stanju ogromne množine izvažati. Paradoks pa izvira iz nasprotstva med cenami in vasio, iz nesorazmerja med cenami industrijskih izdelkov in agrarnih proizvodov. Oblasti tolažijo publiko, da je treba vzdržati do nove žetve, ali — vse kaže, da so nasprotstva globlja in da tudi z jesenjo še ne bo konec težav, ne glede na to, da niti dobra letina še ni zagotovljena. Finančna pomoč inozemstva ostane nedvomno Rusiji tudi za naprej največja potreba.

Ni čuda, ako so v Rusiji mnogo zidali na angleške volitve, pričakujoč od njih ugodne solucije za obnovu stikov. Volitve glede tega niso prinesle najugodnejše rešitve. Labouristi niso dobili absolutne večine in ostanejo kot manjšinska vlada zavisni od meščanskih strank, kar bi se moglo pokazati fatalno ravno v zadevi glede sovetov. Vendar sovjetska Rusija računa za sigurno z obnovo odnosov, glede Macdonalda pa se trdi, da bo zahteval pri obnovi primernih garancij z ruske strani, za katere se privrkat ni bil pobirjal.

Napoved pa je seveda še važno, kaj bodo rekli k vsemu temu angleški finančni krogi, ki so še vedno svet zase.

Komunistični nemiri v Nemčiji

Berlin, 24. jun. d. Zadnje dni je opaziti po vsej Nemčiji pojačano delovanje komunistov, ki so po ponesrečenem majskega upora v Berlinu nekaj časa mirovali. V nedeljo so komunisti jeli napadati zopet posamezne policijske uradnike, pri izvrševanju njihove službe. Tako je napadla v Hamburgu večja gruča komunistov dva stražnika, ju pobila pa zemlja in pričela kričati: »Pobjite pse!« »Postavite jih k izduli« — dokler nista potegnili orožja in pričela »reljati« n napadatelje. Pri tem so bile štiri osebe težko ranjene. Slični spopadi se je odigral v Schwerinu, kjer se je razvila med komunisti in policijo prava policijska bitka, v kateri je bilo na obeh straneh več težko ranjenih.

Višek bolgarske kampanje proti Jugoslaviji

Makedonski dan v Bolgariji — Svojo krivdo zvrčajo na nas — Tragične posledice bolgarske nestrpnosti

Beograd, 24. junija, cp. Danes so po vsej Bolgariji praznovali tako zvani »makedonski dan«. Praznovanje je obstajalo predvsem v protestnih zborovanjih proti Jugoslaviji, zlasti v krajih ob jugoslovnski meji. Obenem objavljala bolgarski tisk ponovne napade na Jugoslavijo in piše o dozdevnih incidentih na meji, ki so jih baje zakrivila jugoslovnski obmejni stražniki. Vse kaže, da je to vrhunec sistematične kampanje, na podlagi katere namenjajo Bolgari dvigniti obtožbe proti nam v inozemstvu.

Ako res prihaja do incidentov na meji, je povsem gotovo, da je kriva Bolgarija, ki nas šili, da sami skrbimo za našo varnost, ker ni pristala na to, da se povodom zaključitve pirotskega sporazuma izvedejo ukrepi, ki bi bili edino zmogni preprečiti vse nezaželene mejne incidente. Naše straže čuvajo varnost države in naših državljanov in pri tem ni nobenih sentimentalnih oziror, ko morajo preprečiti prehod zločinskih komititskih tolpa na naše ozemlje.

Beograd, 24. junija cp. V noči od 20. na 21. junija se je v bližini vasi Vrabče na bolgarski meji pripetila dogodek, ki jasno ilu-

strira nered na bolgarskem obmejnem teritoriju. Te noči sta skušala Stojlo Simonović iz vasi Dragovica in njegova hči Katinka, ki sta oba naša podanika, v spremstvu bolgarskega podanika Jov. Bosilkova iz Zelengrada preiti na bolgarsko ozemlje, sodeč, da jih bo temna noč varovala pred pozornostjo jugoslovnskih obmejnih straž. Ko pa so jih jugoslovnske straže opazile in jih trikrat zaporedoma pozvale, naj obstoje, so pričeli bežati na vse strani. Naše straže so tedaj v izpolnjevanju svojih dolžnosti in navodil svoje službe začele streljati in ustrelile vse tri. Po pismu, ki je bilo najdeno pri Stojlo Simonoviću, ima ta žalostni dogodek naslednje ozadje:

Katinka se je pred leti omožila z Radenom Dimitrijevičem, ki pa je pred kakimi dvema letoma pobežal na Bolgarsko. Ker je svojo ženo Katinko pustil doma, se je nedavno tega obrnil na Stojlo Simonovića, njenega očeta, naj bi mu pripeljal ženo na Bolgarsko. V to svrhu mu je obljubil nagrado 50 levov. V smislu tega pisma je te dni Dimitrijević poslal k Simonoviću zloglasnega bolgarskega odmetnika in tihotapca Jovanča Bosilkova, ki že več let prehaja preko meje in ki pozna vsa tajna pota. Naše oblasti bi brez ovir dovolile Katinki, da se preseli k svojemu možu, ako bi kdo za to zaprosil. Ker tega niso hoteli storiti, je končala zadeva tako tragično.

Obrtništvo zahteva močnejšo carinsko zaščito

Drugi dan obrtniškega kongresa v Beogradu — Resoluciji o carinski politiki in obrtniškem šolstvu

Beograd, 24. junija č. Davi se je v veliki dvorani kavarne »Slavija« nadaljeval kongres obrtniških organizacij iz vse države. (O poteku včerajšnjega zborovanja, ki je bilo posvečeno novemu obrtnemu redu, je obširneje poročal »Ponedeljek«.) Zborovanju je prisostvovalo okoli 270 delegatov iz 130 mest in krajev. Kongres je sprejel dve resoluciji, od katerih govori prva o načrtu zakona o obratih, druga pa se bavi z našo carinsko politiko in navaja, kaj bi bilo treba ukreniti za pospeševanje obrtniškega stanja v naši državi. Na koncu dopoldanskega zborovanja je bil izvoljen poseben odbor, ki je na popoldanski seji predložil listo nove uprave.

Poročilo o carinski politiki
Je podal tajnik Obrtne zbornice v Beogradu Ranko Dostanić. O njegovem poročilu se je vnela prav zanimiva in dolgotrajna razprava, ki je iznesla v glavnem vse pritožbe obrtnikov proti dosedanjim carinski politiki. Po završenih razpravi o tem predmetu je kongres soglasno sprejel resolucijo naslednje vsebine:

1) Kongres predvsem ugotavlja, da naša obrtniška proizvodnja nikakor ne zaostaja za izdelki inozemstva in da je naš obrtniški stan na podlagi moderne preureditve svojih obratov v stanju, da zadosti vsem domačim potrebam in v vsakem pogledu.
2) Dosedanja carinska politika ne kaže ugodnih rezultatov glede na proizvodnjo v državi, kar je razvidno iz tega, da so naša domača tržišča preplavljena z inozemskimi proizvodi.

3) Carinska tarifa kot poglavitni instrument naše carinske politike ni dovolj zaščitna in kot taka ne zadostja potrebam domače proizvodnje sploh, zlasti pa ne obrtniškim proizvodom.

4) V svrhu zaštite interesov domačega gospodarstva sploh, posebej pa še obrtniških interesov izraža kongres kot zastopnik celokupnega našega obrtniškega telesa: a) da se v soglasju s predstavniki domačega gospodarstva čim prej izvede in izpopolni gospodarska zakonodaja; b) da se med prvimi zakoni sprejme zakon o podpiranju in pospeševanju domače delavnosti

in produktivnosti; c) da se čim prej ustanovi carinsko-tarifni svet v ministruvstvu trgovine in industrije, ki bo sestojal iz predstavnikov gospodarskih ministrstev ter iz zastopnikov gospodarskih zbornic in ostalih gospodarskih korporacij; d) da prevzame celokupno carinsko politiko ministruvstvo za trgovino in industrijo, ki naj jo vodi v soglasju s carinsko tarifnim svetom v smeri zaštite domače produkcije; e) da se carinska politika naših trgovinskih pogodb preuredi v smislu čim lažjega varstva domačih tržišč in domačih proizvodov; f) da se splošna tarfina politika revidira in izpopolni v soglasju s potrebami domačega gospodarstva in da se v to svrhu redigirajo carinske postavke ter upoštevajo interesi obrtništva z ozirom na carine za izgotovljene proizvode, sirovine in polproizvate.

Referat o obrtniškem šolstvu
Je podal tajnik ministruvstva trgovine in industrije Ljubiša Oljić. Po temperamentni debati je bila sprejeta o vprašanju obrtniškega šolstva resolucija, ki ugotavlja:

1) da je obrtniško šolstvo važna vzgojna ustanova novega obrtniškega naraščanja, ki je važen stebel državne organizacije. Zato je potrebno, da posveti kraljevska vlada temu vprašanju najskrbnejšo pozornost;

2) da se mora organizacija obrtniških šol čim prej izenačiti v vsej kraljevini, bodisi s posebnim zakonom ali s pravilniki in da se mora olajšati postopanje pri prevzemu učencev, kadar jim poteka rok učenja pred zaključkom šole;

3) da je potrebno, da dobijo nadaljevalne obrtniške šole primerne laboratorijske in strokovne delavnice in da morajo na šolah predavati samo strokovni učitelji, kajti dosedanj slabi uspehi gredo v mnogočem na račun nestrokovnega pouka;

4) da se morajo za pomočnike in obrtnike za izpopolnitev z najmočnejšimi pridobitvami obrtniške produkcije otvarjati višje obrtniške šole in ne samo začasni strokovni tečaji.

Po sprejemu te resolucije je kongres izvolil upravni odbor, v katerem so brez izjeme ostali vsi dosedanj funkcionarji.

Zaključek mednarodnega kongresa dela

Zeneva, 24. junija. Po 23dnevem zasedanju je bil zaključen 12. mednarodni kongres dela, ki je obravnaval celo vrsto socialnih vprašanj in odobril 12 mednarodnih delavskih konvencij, med njimi tudi konvencijo za zavarovanje pred nezgodami in industrijskih in poljedelskih obratih. Zaključni govor je govoril predsednik konferencie, bivši minister za delo dr. Braun, ki se je zahvalil odposlanec delodajalcev in delojemalcev za njihovo sodelovanje.

Kralj Zogu obolev

Drač, 24. jun. č. Danes je semkaj dospel v spremstvu predsednika vlade in nekaterih ministrov kralj Zogu, ki bo preživel pol leta v svoji vili. Kralj je hudo obolev v grlu, tako da ne more govoriti. Iz Rima je bil zato v Drač pozvan specialist za bolezni v grlu.

Angleški prestolni govor

London, 24. junija. s. Kakor doznajajo »Times«, bo prestolni govor, ki bo v torek prečitaven v spodnji zbornici precej prekoraj običajni obseg. Prestolni govor bo med drugim izrazil zadovoljstvo glede razgovorov, ki so se vodili med Macdonaldom in ameriškim poslanikom, dalje bo vseboval v smislu političnega programa delavске stranke sklepe glede vzpostavitve diplomatskih odnosov z Rusijo in izjavo, da je angleška vlada pripravljena odobriti poročilo strokovnjakov o reparacijskem vprašanju. V zaključku pa bo napoved čimprejše umaknitve angleških čet iz Polonje.

Nemci že zahtevajo revizijo Youngove pogodbe

Ostri napadi nemških nacionalcev proti spravi politiki dr. Stresemanna — Dr. Stresemann zahteva vrnitev nemških kolonij — Zastopniki vseh nemških strank zahtevajo revizijo pariške reparacijske pogodbe

Berlin, 24. junija g. Državni zbor je danes nadaljeval z v soboto pričeto razpravo o proračunu nemškega zunanega ministruvstva. Kot prvi govornik je nastopil voditelj parlamentarne frakcije, nemške nacionalne stranke, prof. grof Westarp, ki je v daljšem uvodu analiziral zunanjo politiko dr. Stresemanna in jo proglasil kot skrajno škodljivo za nemški narod in državo, ki je doživljala zavoljo nje neuspeh za neuspehom. Posebno obširno se je bavil s pariškim reparacijskim sporazumom in dejal, da je nesprejemljiv za Nemčijo, ki ne bo mogla nikdar izpolniti obveznosti, kakršne si je naložila s pristankom k Owen Youngovemu protokolu.

Po zaključku govora grofa Westarpa, ki so ga ponovno prekinjali socialistični in demokratski poslanci z raznimi medklici, je podal predsednik zbornice dr. Loeb besedo zunanjemu ministru

dr. Stresemannu. ki je pri pristopu k govorniški tribuni izgedal dokaj dobro. Njegov nastop so pozdravili narodni socialisti z žvižganjem in fuj-klici. Po pomirjenju zbornice je povzel dr. Stresemann besedo in ugotovil, da je pri razpravi o pariških pogajanjih borba med vlado in opozicijo zelo nenačna. Nikoli se ne bo dosegel za Nemčijo ugoden aranžma, ako bo vlada prisiljena javno sporočiti svoje smernice, ki jo vodijo pri njenih ukrepih. Dr. Stresemann je nato polemiziral proti argumentom nemških nacionalistov in izjavil, da ni nobenega člana v vladi, ki bi videl v Youngovem načrtu nekaj idealnega in ki bi prevzel jamstvo za njegovo brezhibno izvedljivost. Na vsak način pa ni mogoče oporekati, da Youngov načrt napram Dawesovemu načrtu ni prinesel za Nemčijo znatnih olajšani.

Nato je prešel na porenjsko vprašanje in izjavil, da ne more govoriti o razgovorih glede izpraznitve Porenja, ki so se vršili v Madridu, ker bo gomenilo prekinitev teh razgovorov, ako bi postali predmet izjav v parlamentu.

S strani nemških nacionalcev se napoveduje, da bo Nemčija zaradi Youngovega načrta postala ameriška ali francoska kolonija. V resnici pa je le vsa Evropa v nevarnosti, da postane kolonija ohih, ki niso v enaki meri trepli zaradi vojne. Nemško-nacionalni predlogi za protest proti nadaljnjemu obstoju klavzule o vojni krivdi Nemčije, v versailleski pogodbi, jurišajo danes le še odprta vrata, ker ga ni najti več človeka, ki bi mogel danes v francoskem ali angleškem parlamentu iznesti trditve o nemški vojni krivdi, ne da bi naletel na odpor svojih rojakov. S to izjavo pa nikakor ni smatrali, da bi soglasla s stilizacijo mirovne pogodbe, ki je obsodila Nemčijo kot glavno povzročiteljico svetovne vojne. To stilizacijo smatram kot krivično in je le razumljiva, ker naj bi služila političnim svrhnam.

Med govorom dr. Stresemanna so delali nemški nacionalci neprestano medklice, ki so jih podkreplevali narodni socialisti s

sočnimi posvkami. Ponovno je prišlo do velikega nemira, da je moral predsednik dr. Loeb posamezne poslance pozivati k redu in večkrat rabiti zvonce.

Precej veselosti je povzročil nastop nemško-nacionalnega poslanca Quaza, ki je, ko je dr. Stresemann govoril o tem, da bo, ako se Youngov načrt odkloni, ostal v veljavi Dawesov načrt, dejal, da se ne izplača poslušati ter zapustiti dvorano. Posl. Quaz je bil svoje čase pristal dr. Stresemanna, danes pa je sodelavec Huggenberga.

Po govoru dr. Stresemanna je govoril socialistični poslanec dr. Breideseid in izjavil glede Youngovega načrta, da naj vlada, ki je sprejela Youngov načrt, kot podlago za nadaljnja pogajanja, poišče doseči izboljšanje le tega. Centruški posl. Ulitzka je najprej polemiziral z nemškimi nacionalci in izjavil, da je rezultat pariških pogajanj za Nemce veliko razočaranje z ozirom na težka bremena, ki jih prinaša tudi ta načrt. Njegov sprejem more biti le pozoren pristarek, in sicer zaradi male plačilne zmoglosti. Komunistični poslanec Stocker pa je menil, da so nemško-nacionalci delali opozicijo samo zaradi tega, da zakrijejo svojo odgovornost in krivdo za zaslužanje Nemčije. Poslanec nemške ljudske stranke dr. Schnee pa je naglasil, da je potrebna natančna razprava Youngovega načrta in da bo stavila njegova stranka tak predlog. Istotako je demokratski govornik dr. Haas izjavil, da ima tudi njegova stranka napram pariškemu sporazumu težke pomisleke. Vendar pa je treba najprej počakati na politična pogajanja, da se bo videlo, ali bo sedaj prišlo do resnega napredka v likvidaciji posledic vojne, ali pa še vedno ne.

Berlin, 24. junija g. V nadaljnjem poteku debate je še enkrat govoril dr. Stresemann. Predvsem je načel vprašanje kolonij, ter je z vso odločnostjo izjavil, da vztraja Nemčija v vseh okoliščinah na zahtevi po virih za sirovine na kolonialnih ozemljih pod lastno upravo. Nemčija se bo z vsemi razpoložljivimi sredstvi borila proti angleškim načrtom v vzhodni Afriki, v kolikor niso v skladih z mandatiom značajem. Upati je, da bo Nemčija pri tem našla podporo onih držav, ki se priznavajo mandatskemu sistemu.

Dr. Stresemann se je bavil s pritožbami glede prevelikih reprezentančnih stroškov nemških diplomatskih zastopstev v inozemstvu ter je izjavil, da obstoji za vsako državo dolžnost reprezentacije. Ozka zveza med politiko in gospodarstvom mora priti do izraza tudi pri zastopstvih Nemčije v inozemstvu. Trgovinske pogodbe so eno glavnih sredstev za politiko sporazuma. Celotno nemško-nacionalni poslanec Wallrat je priznal, da predstavlja pogodba s Francijo glede največje ugodnosti velik korak na potu sporazuma. Po vojni je Nemčija sklenila veliko število trgovinskih pogodb. Pri vsej kritiki se ne sme pozabiti, da je Nemčija po izgubljeni vojni za Porurje in po inflaciji dosegla dvig svojega izvoza.

Ad: Stresemann — — —

Preiskava avstrijske vlade o tajnem oboroževanju nacionalističnih bojnih organizacij

Avstrijska vlada se je odločila nastopiti proti rovarjenju Heimwehra — Levičarski tisk pa ne veruje v iskrenost tega sklepa

Dunaj, 24. junija, d. Po dolgem razmišljanju je končno sklenila avstrijska vlada preiskati razkritja lista »Arbeiterzeitung« o tajnem oboroževanju avstrijskih nacionalističnih bojnih organizacij in je poverila preiskavo podkancnerju Vincenciju Schumiju. Glavna naloga preiskave bo ugotoviti, da-li Heimwehr v resnici razpolaga z zalogami ročnih granat, napolnjenih s strupenimi plini, in dognati izvor teh zalog. Preiskavo bo vodila pod predsedstvom Schumija posebna komisija, sestavljena iz zaupnikov posameznih deželnih glavarjev, ki so dobro poučeni o namerah in ciljih avstrijskih bojnih organizacij. Pridejani ji bodo kot izvršni organi tudi poveljniki orožništva posameznih zveznih dežel. Po preiskavi bo predloženo poročilo komisije vladi, ki ga bo

proučila in odredila primerne protikupe proti vedno bolj naraščajoči brezobzirnosti teh organizacij, ki danes že javno pozivajo na oborožen prevrat in državljansko vojno.

Ta ukrep avstrijske vlade je sprejela avstrijska javnost z mešanimi občutki. Dočim so se voditelji nacionalnih bojnih organizacij zelo razburili in pričeli groziti z najodločnejšimi represalijami, menijo levičarski listi, da je sestava te komisije samo pesek v oči nepoučeni javnosti in da se bo vsa akcija končala brez uspeha. Kot dokaz upravičenosti te svoje domneve navajajo, da je preiskava poverjena državnemu podkancnerju Schumiju, ki je znan baš kot eksponent in zaupnik nacionalističnih bojnih organizacij v vladi.

Francoske borbe zaradi plačila vojnih dolgov

Francoski nacionalisti prirejajo protestne zборе in obhode proti ratifikaciji dogovorov o plačilu vojnih dolgov

Pariz, 24. junija a. Demonstracije francoskih bojnikov, ki so bile prirejane v protest proti ratifikaciji Mellon-Berangerjevega dogovora o plačilu francoskih vojnih dolgov Ameriki, so potekle proti pričakovanju mirno in brez večjih incidentov. Demonstranti so defilirali preko Champs Elyseeja in položili venec na grob neznanega vojaka. Na protestnem zborovanju sprejete resolucije vlada ni hotela sprejeti na znanje, češ, da vsebuje žaljive izraze in da skuša na nedovoljen način vplivati na odločitve vlade.

V zvezi s temi demonstracijami je objavil bivši minister v Poincarejevem kabinetu, Marin, v listu »Liberte« daljši članek, v katerem napoveduje odločen odpor nacionalistov proti ratifikaciji pogodbe o plačevanju vojnih dolgov. V zaključku svojega članka izjavlja Marin, da je sramota, ker

hočejo sedaj države, ki so obogatele med vojno na račun trpeče Francije, še obremeniti bodočo tri francoske generacije s plačevanjem vojnih dolgov za skupo zmago nad vsem enako nevarno Nemčijo.

Navzilec živi agitaciji nacionalističnih krogov pa je pričakovati skoro povsem gotovo, da bo prodrl predsednik vlade Poincare s svojo zahtevo po takojšnji ratifikaciji pogodb o plačevanju vojnih dolgov v Ameriki in Angliji.

Nesreča pri letalskih vajah

Varšava, 24. junija d. Pri vajah poljske vojske letalske eskadrile je vrglo neko letalo bomba na zemljo. Bomba je k nesreči priletela v sredo vasi Osow, kjer je eksplodirala in smrtno ranila tri osebe.

Sporazum v celjskem občinskem svetu

Končna odstranitev nasprotij iz dobe pred 6. januarjem — Ustvarjena možnost za uspešno in sporazumno komunalno delo

Celje, 24. junija v. Po 6. januarju so bile v državi poleg parlamenta in oblastnih skupščin razpuščene tudi vse izvoljene občinske uprave ter so bile nato od kralja oziroma velikih županov imenovane nove občinske uprave. Vsakomur, ki se je podrobneje zanimal za razmere v celjskem občinskem svetu po 6. januarju, bo še živo v spominu da se politična nestrpnost, ki je ostala v nevolnovani občinski upravi ni mogla popolnoma poleči, oziroma izginiti. Zato je bilo pri delu v občinskem gospodarstvu zapostavljena 10 občinskih odbornikov, ki se jim je hotela odrediti delazmožnost, oziroma delavolnost. Ker ti občinski odborniki niso dobili v novoizvoljenih odsekih pripa-

dajočih jim mest, so vsa svoja mesta v odsekih odložili. Zadnje mesece so se vršila pogajanja med posameznimi skupinami v občinskem svetu in je bil do nocojšnje seje občinskega sveta dosežen popoln sporazum. Občinski odborniki, ki so odložili svoja mesta v odsekih so dobili na nocojšnji seji občinskega sveta, ki se je zavlekla pozno v noč, odgovarjajoče število mest v odsekih. S to rešitvijo nesoglasja v celjskem občinskem svetu se bo po dolgi dobi prepira in nedejavnosti pričelo zopet z rednim in uspešnim delovanjem v dobro vsega celjskega meščanstva in v smislu intencij proklamacije Nj. Vel. kralja od 6. januarja.

Odgovornost in disciplinski postopek po novem zakonu o notranji upravi

Sprememba dosedanjih predpisov — Disciplinski prestopki in pregreški — Vrste disciplinskih kazni — Disciplinska sodišča

Novi zakon o notranji upravi, ki je stopil v soboto 22. t. m. v veljavo, vsebuje obširne odredbe o odgovornosti uradnikov notranje uprave. Te odredbe pomenijo zlasti znatno spremembo dosedanjih splošnih disciplinskih predpisov ter so važne ne le za uradništvo notranje uprave, temveč za vse državne nastavnice, ker je verjetno, da bodo po vzgledu novega zakona spremenjeni disciplinski predpisi tudi za ostale resorte, kar bi pomenjalo praktično razveljavljanje splošnega disciplinskega reda, ki ga vsebuje činovniški zakon.

Seveda je tudi v novem zakonu usvojen princip, da uradnik za vsa dela, kaznjiva po kazenskem zakonu, nosi odgovornost tudi pred rednim sodiščem.

Glavno načelo disciplinske odgovornosti je izrečeno v čl. 124.: Uslužbenec, ki se v službi ali izven službe pregreši proti dolžnosti, ki mu jo nalaga služba, ali proti ugledu stroke, je kriv disciplinskega prestopka, ki se kaznuje s kaznijo za nerednost, v težjih slučajih pa disciplinskega prestopka.

Kazen za nerednost izreče po zaslišanju prizadetega uslužbenca neposredni ali višji starešina z obrazloženim odlokom. Kazen je ali pismen ukor ali pa denarna globa do 300 Din. Dopustna je tekem 8 dni pritožba na starejšo nadrejenosti oblasti. Proti ministrovemu odloku ni pritožbe. Disciplinski prestopki zastarajo v enem letu.

Kot disciplinski pregreški se smatrajo vsi težji pregreški proti službeni dolžnosti ali ugledu stroke, predvsem pa: pristransko, sebično, brezvestno ali nemarno vršenje službe, izsiljevanje, sprejemanje podkupnine, nemarno ali neredno prihajanje v službo, nemarno netočna službeno poročanja, nedopustna kritika in omalovaževanje višjih odredb in naredb, izdajanje službene tajne, razsipno trošenje službenega materiala, surovo ali nedostojno postopanje s strankami in podrejenimi, nepoštljivo obnašanje napram nadrejenim, izvajanje preprirov in nesložnosti med kolegi, nemoralno ali nedostojno vedenje v privatnem življenju, lahkotno zadovoljevanje, vršitev postranske službe brez dovoljenja, vsako delo in ponašanje, ki bi podpiralo izvajanje plemenske ali verske mrznje, vsako delo in vsaka agitacija proti ideji državnega in narodnega edinstva, nedopustna kritika vlade in režima, kakor tudi vsako propuščenje preganjanja in kaznovanja teh deliktov.

Disciplinske kazni so 1. znižanje dohodkov, 2. ustavitve napredovanja, 3. prenehanje brez naknade stroškov, 4. penzioniranje z zmanjšanjem penzije ali brez zmanjšanja, 5. odpust iz službe. Kazni pod 1., 2. in 3. se lahko izrečejo tudi po dve vzporedno. Kazni izreka redovito disciplinska sodišča, kazni 1. do 3. pa more izreči tudi notranji minister sam po izvršeni preiskavi.

Disciplinska sodišča so: 1. disciplinska sodišča pri velikih županjih, 2. disciplinsko sodišče pri ministrstvu notranjih del, 3. upravna sodišča in Državni svet. Člane v županijska disciplinska sodišča in v ministrsko disciplinsko sodišče imenuje minister iz vrste stalno nameščenih uradnikov vseh treh kategorij. Ta sodišča poslujejo v tričlanskih (županijska) odnosno petčlanskih (ministrsko disc. sodišče) senatih, sestavljenih iz uradnikov I. kategorije. Kadar se sodi uradnikom II. ali III. kategorije, je tretji odnosno peti član sodišča vzet iz dotične kategorije.

Disciplinsko sodišče pri velikem županu je pristojno za vse pri vel. županu ali podrejenih mu oblastvih stalno zaposlene državne nameščence iz resora ministrstva notranjih del, izjemoma, ki so v višji grupi nego I/4a. Za vse ostale nameščence notranjega resora je pristojno disciplinsko sodišče pri ministrstvu notranjih del.

Druge instance je za županijsko disciplinsko sodišče 1. disciplinsko sodišče ministrstva v slučajih obsodbe na lažjo kazn (zgoraj 1. do 3.) odn. oprostive od take predlagane kazni; 2. upravno sodišče za dotično oblast za slučaje kazni 4. in 5.

Proti sodbam ministrskega disciplinskega sodišča v I. instanci gre pritožba na Državni svet.

Vsako disciplinsko sodišče ima svoja disciplinskega tožitelja, vsak obtoženec branitelja, ki si ga izbere iz vrst

državnih uslužbencev ali advokatov. Ako obtoženec ne imenuje branitelja, mu ga disciplinsko sodišče samo imenuje.

Postavitev pred disciplinsko sodišče odredi veliki župan za uradnike III. in II. izjemoma II. in I.; za t. dve grupi in za I. kategorijo pa minister po predlogu vel. župana. Vendar se more minister poslužiti tudi svoje pravice ter mesto postavitve pred disciplinsko sodišče sam izreči kazni 1. do 3. Po izvršeni preiskavi potom disciplinskega izslednika se vrši glavna razprava, pri kateri mora disciplinski tožilec postaviti svoj predlog, ki obsega tudi kazni. Glavna razprava je ustmena in tajna, vendar ima obtoženec pravico pritegniti k razpravi tri državne nameščence kot svoje zaupnike.

Proti izrečni sodbi imata obsojeni in disciplinski tožilec pravico pritožbe v roku 15 dni.

Disciplinski pregreški zastarajo v 5 letih.

Suspenzija (uklonitev iz službe) se lahko izreče proti uslužbencu, proti kateremu se je pričelo disciplinsko ali kazensko sodno postopanje. Suspenzijo redno odredi disciplinsko sodišče, kadar pa gre za kazensko preganjanje radi zločina ali pregreška iz nečastnih nagibov, pa neposredni ali posredni starešina. Provisorio suspensijo sme odrediti starešina urada tudi, kadar uslužbenec odreče poslušnost ali je njegov delikt takega značaja, da bi bilo nadaljnjo vršenje dolžnosti na škodo službe.

Upokojeni uslužbenci notranjega ministrstva odgovarjajo disciplinsko za disciplinske pregreške, storjene za časa aktivne službe, za težke pregreške proti ugledu stroke, za zločinstva in nečastne pregreške, kazne pred rednim sodiščem. Kazni so 1. pismeni ukor, 2. zmanjšanje penzije do 30 odst. mesečno in največ za 10 let, 3. izguba prava na penzijo, osebno in rodbinsko, za gotovo dobo ali pa tudi za vedno.

Za disciplinsko odgovornost državnih uslužbencev, drugih resorov, ki spadajo pod notranjo pravno (vsa druga ministrstva razen min. vojske, pravde in financ), veljajo, v kolikor ne bodo izdane posebne odredbe, isti predpisi s sledečimi spremembami: v disciplinski senat pri velikem županu stopa kot tretji član uradnik dotičnega resora, disciplinsko sodišče za uradnike od I/4a višje in kot sodišče II. instance pa sodi disciplinsko sodišče dotičnega resornega ministrstva. Ta disciplinska sodišča se imajo takoj ustanoviti, dokler pa se to ne zgodi, veljajo za te uradnike dosedanja disciplinska sodišča.

Vsi disciplinski delikti, storjeni pred uveljavljenjem novega zakona, se sodijo po dosedaj veljavnih kazenskih predpisih, ako novi predpisi niso blažji. Kar pa se tiče kompetence in postopka, veljajo novi predpisi takoli, izjemoma, ki so v I. instanci že rešeni.

Samomor mladega Slovenca v Zagrebu

Zagreb, 24. junija. n. Danes dopoldne je izvršil v bližini savskega mosta samomor mlad Slovenec Fran Učar, rojen l. 1905. v občini Homec pri Kamniku. V Zagrebu je bil nameščen pri tvrdki Zalet-Ekspres za likanje moških oblek. Neka priča je izpovedala, da je videla Učarja, kako je stal na železniški progi in kako se je vrgel na tir, ko se mu je približal vlak, ki je vozil iz Zagreba na Sušak. Kolesa so ga prečezala na dvoje tako, da je morala policijska komisija truplo šele sestaviti, a kljub temu dolgo ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je samomorilec.

Dopoludne pa je prišla v Učarjevo stanovanje služkinja Tonka Jan in vprašala vsa razburjena, kje je Učar. Ko so jo vprašali, zakaj je tako razburjena, je odgovorila: »Boste že videli? Čim je zvedela, da so našli na železniški progi truplo neznanca, je takoj odšla v mrtvašnico, kjer je res spoznala nesrečnega Učarja.

Zakaj je Učar izvršil samomor, se ne ve. V gnetnih neprikladih ni bil, ker je imel 2000 Din mesečne plače. Tonka Jan je sicer dobila pred njegovo smrtjo pismo od njega, vendar pa noče ničesar povedati, kaj ji je pisal. Učar je bil zaročen s s. barico Miciko Horvat, ki pa tudi ne more povedati ničesar o vzroku prostovoljne smrti.

Hmeljski trg

Zatoc, 24. junija. H. Situacija neizpremenjena, cene 700 do 950 Kč.

Negetova usoda poleta letala „Numantia“

O španskih prekooceanskih letalcih na letalu „Numantia“ ni nikakih točnih vesti — Domneve kapetana ladje „Buffallo Bridge“

Newyork, 24. junija s. Brezlična postaja mornariškega zbora je sprejela brzjavko kapetana tovrnega parnika Buffalo Bridge, ki sporoča, da je v nedeljo opazil na 40 stopinj in 40 minut severne širine in 40 stopinj 27 minut zapadne dolžine svetlobo, ki je najbrže izvirala od letala. Ker je izjavil, kakor se šele sedaj doznava, vodja letala „Numantia“ pred svojim odhodom

prijateljem, da bo v gotovih okoliščinah opustil nameravani pristanek na Azorih in nadaljeval polet v Newyork, obstoji upanje, da gre pri opaženih svetlobnih znakih za „Numantio“. Ako je major Franco v resnici nadaljeval svoj polet brez vmesnega pristanka, bi bil moral ob navedenem času pasirati kraj, kjer je bil parnik „Buffallo Bridge“.

Politično pismo iz češkoslovaške

Strupena madžarska propaganda in njena smola — Budimpeštanski eksperimenti s slovaško klerikalno stranko — Še o Faloutovi aferi

h. Praga, 21. junija.

Na madžarske provokacije in na zlobno budimpeštansko propagando proti CSR, ki se ne strši nobenih sredstev, je Praga seveda že navajena. Politična javnost ni bila prav nič presenečena, ko so prišla poročila o izjavah g. Bethlena in g. Valka. Sodišča na Slovaškem so preobložena s procesi proti madžarskim špijonom, madžarskim subverzivnim agitacijam proti CSR in njenim državljanom, tako da češkoslovaški listi o teh stvareh niti ne poročajo več. Šele kadar pride kak posebno poudčen slučaj, se politična javnost razburši.

Tak slučaj je Tukova afera, ki je pa bolj afera slovaških klerikalcev nego Madžarov. Akoravno se je slovaška klerikalna stranka oficijelno precej zavarovala proti Tuki in njenim tovarišem, je vendar žalostno dejstvo, da je še zelo prepojena z madžarstvom Ravno v zadnjih dneh se trudijo Madžari na Slovaškem po iniciativni Budimpešti likvidirati madžarske klerikalne in nacionalistične skupine na Slovaškem in jih fuzionirati s stranko slovaških ludovcev, da bi na ta način budimpeštanski vpliv na to stranko bil čim večji. Priporočuje se, da so madžarski nacionalistični krogi pripravljivi v to svrhu žrtvovati naigorečnejšega svojega propagatorja, silnega fanatika, ki je povsod in zlasti na mednarodnih kongresih nastopal proti CSR, poslanca dr. Szüllöja.

Tu in tam napravi madžarska akcija proti CSR tudi kak napaden korak. Pred nekoliko tedni je prišel glavni urednik budimpeštanskega »Magyar Sazs« dr. Barszlj v Karlove Vari. Objavil je v svojem listu črtice s potovanja, ki so prava zbirka klevet in natolcevanj proti Čehom in češkoslovaški republiki.

Barszlj je celo nezadovoljen, da ga je konduktur v vlaku opozoril na ščevili ne leca na blazine in v kupaletu za nekečade ne puši. G. Barszlj se zdi, da je opozoritev češkoslovaškega kondukturja prava nekultura in preganjanje Madžarov. Celo nemške novine so g. Barszlija opozorile, da tu pač ne gre za češke šikane, temveč za nedostatek v obnašanju potnika, ki jih je konduktur moral okoriti, četudi ni to bilo prav gospodurščedakterij iz Budimpešte.

Karakteristična je tudi naslednja zgodba: V prvih dneh meseca junija se je vršil v Budimpešti kongres organizacij za pospeševanje kulture na deželi. Kongresa se je udeležil tudi zastopnik Poliske dr. Jan Ludoslowski, glavni urednik »Gazete Rolniczne«, ki je glasilo polske aristokracije in veleposelnikov. Poliska aristokracija ima z madžarsko aristokracijo tesne zveze in poljski veleposelniki že mnogo let sodelujejo z madžarskimi. Poljski grofje in baroni so enako hudi sovražniki agrarne reforme kakor Bethlen. Andrassy in nifiaovi tovariši. Naravno je zato, da je g. Ludoslowski na peštanskem kongresu govoril proti agrarni reformi, kakor o kulturi na deželi, ki njega in njegove protektorle očitno malo zanima. Glavna svrha pa je bila obesiti Čehom kaj nesimpatičnega za vrat in pomagati propagandi proti organizaciji agrarne internacionalne, ki to danes tako uspešno vodi Praga. Po peštanskem kongresu je madžarski tisk lavil v svet, da je g. Ludoslowski iznesel senzacionalna odkritja o poljedelski internacionali, ki so jo organizirali Čehi in katere nedavnega kongresa v Pragi so se udeležili poleg drugih narodov tudi Švircarji. Dr. Ludoslowski je ugotovil, da najznamenitejši činitelj švicarske poljedelske organizacije dr. Lauer bale ne odobrava praške akcije.

Na to »odkritje« je opozoril dr. Lauerja na mednarodnem poljedelskem kongresu v Bukarešti, ki se je vršil takoli za budimpeštanskim generalni tajnik mednarodnega agrarnega biroja g. Mečir in g. Lauer je poklical dr. Ludoslowskega na odgovor in izjavil, da je njegovo odkritje izmišljotina. Tudi ta afera se je torej končala z madžarsko blamažo.

Prihodni teden bo zaključeno spomladansko zasedanje parlamenta in g. poslanci odidejo na poletne počitnice. Več pozornosti nego efektivni rezultati zasedanja zasluži atmosfera, v kateri se je to zasedanje vršilo. Razbite boljševiske stranke, senzacionalna afera poslanca Tuke, postavljena pred sodišče zaradi špijonaže in zaradi inspiracije madžarskega vojaškega vpada v republiko, afera kapetana Falouta, nemškega špijona, v zadnjih dneh tudi važne osebnostne izpremembe na višjih mestih armade in končno obsodba bivšega šefa generalnega štaba Gajde na dva meseca zapor — to so poleg mnogih drugih afer namjšega pomena dogodki, ki so našo politično gladino ne samo vznemirili, temveč razburili.

V Tukovem procesu glavna razprava pač ne bo prinesla nobenih novih presenečenj, temveč bo le formalni zaključek cele afe. Senzacijska javnost tudi ne bo pričela na svoj račun v procesu proti kapetanu Faloutu, proti kateremu je preiskava v glavnem tudi že končana. Razne avanturistične in romantične historije s katerimi so listi tekom preiskave zabavali publiko, ostanejo

nerazjasnjene že zato, ker so povečini plod fantazije. Stvarnost jep ripostra, Češki oficir je za denar izdajal lastno domovino. Ali mu je pri tem pomagala Charlotta Wolfova, ali se je grozna kupčija vršila po barih ali drugod, to so postranske stvari. Kako daleč so v tem oziru šli gotovi bulvarni listi, se razvidi iz tega, da so nekateri čisto resno razlagali, da je Falout sodeloval že z glasovito nemško špijonko Mata Hari, ki je bila l. 1916. v Franciji ustreljena, čeprav je bil Falout takrat c. in kr. muzikfeldvebel in ni imel prilike drugod špijonirati kakor v svoji trobenti. Drugi listi so izmišljali Faloutove stike z znanim svetovnim pustolovcem Trebitsch-Lincolnom. Javnost je vse verjela in skoro bi se bili našli poslanci, ki bi bili te storije resno iznesli kot interpelacijo v parlamentu.

Pogreb Bramwella Bootha

London, 24. junija. a. Včeraj so se vršile v Londonu velike pogrebne svečanosti o priliki pokopa trupla bivšega generala armade spasa Bramwella Bootha. Pogreba se je udeležilo okoli 100.000 uniformiranih članov, ki so se zbrali iz cele Anglije in ostalih držav kontinenta. Na čelu sprejeda je bilo nad 1000 zastav različnih organizacij armade spasa, katerim je sledila več sto sto broječa fanfara. V sprejedu je bilo tudi nad 80 godb, ki so svirale v pogrebnem sprejedu žalostinke. Po cerkvenih svečanostih, ki jih je opravil za velikim pokojniškim general Higgins v veliki kongresni dvorani Clapton, je bilo truplo prepeljano na pokopališče, kjer je bilo danes položeno v grobnico, v kateri že leži truplo očeta Bramwella Bootha.

Velika neurja na Bavarskem

Monakovo, 24. junija. Včeraj so se ponovilo na gornjem Bavarskem silne nevihte, ki so napravile znatno škodo. Na mnogih krajih je strela zapalila več požarov. Pri Altgöttingu je strela ponovno udarila v električni daljnovod, tako, da je bila razsvetljava in pogon motorjev za dalje časa onemogočen. Veliko neurje je divjalo tudi v okolici Walkenskega jezera, kjer je nasto pila sred dneva tako velika tema, da so morali avtomobilski vozitzi s prižganimi žarometi. Na več krajih so se utrgali tudi oblaki, tako, da so nastopile lokalne plojave. V goratejših predelih Bavarske se je zaradi silnega dežja sprožilo na mnogih krajih kamenje z gora v dolino in ustavilo po cestah promet.

Nesrečen šolski izlet z avtobusi

Poznanj, 24. junija. r. Pri Gnezu v poznanski pokrajini se je v soboto pripetila težka avtomobilska nesreča. Dva velika avtobusa, v katerih so se vozile gojenke nekega učiteljskega, sta zadela v prihajajoči vlak. Skoro nobena izmed gojenk ni ostala nepokodovana. 16 deklet je bilo težko ranjenih in sta dve že umrli vsled dobljenih poškodb. Ostalih 14 deklet so prepeljali lažje ranjene v bolnico. Sofer prvega avtobusa je ostal na mestu mrtve.

Ogromen požar v Nemčiji

Halle, 24. junija. r. V haliških skladiščih je izbruhnil velik požar, ki se je silno hitro razširil na zaloge moke, žita, parafina, olja in masti. Predno so dospeli ognegasci, je bilo že vse skladišče v plamenih. Ognjegascem se je šele po sedmih urah napornega dela posrečilo omejiti ogenj, ki se je nad vse naglo širil, ker so po ulicah tekle cele reke gorečega olja.

Bitka med zamorci v Newyorku

Newyork, 24. junija. g. V newyorskem delu mesta Haren je prišlo do spopada med dvema tolpara zamorcev, ki sta šteli 600 mož. Tolpi sta se spopadli s sabljami in revolverji. Mnogo zamorcev je bilo ranjenih.

Oboroževanje Amerike

Washington, 24. junija. Kakor javlja »Chicago Tribune«, bo vojno ministrstvo zahtevalo od kongresa kredit 15 milijonov dolarjev za varstvo večjih mest proti zračnim napadom. Ta kredit predstavlja samo pričetek programa, ki je določen za dobo 5 let in ki vsebuje predvsem nabavo najmodernejših obrambnih topov proti zračnim napadom na večja mesta.

Tihotapstvo s kokainom v Budimpešti

Budimpešta, 24. junija. Policija je na cesti aretirala dve osebi, ki sta osumljeni, da trgujeta s kokainom. V resnici so našli pri enem aktovku, v kateri je bil cel kilogram kokaina. Na podlagi izpovedi obeh aretirancev je bila izvršena hišna preiskava v neki vili v okolici Budimpešte. Policija upa, da je prišla na sled veliki kokainski tihotapski družbi, ki je bila, kakor vse kaže, organizirana iz Amerike in ki se s svojim brezvestnim poslom povzročila prebivalstvu ogrobnemu materialno in še večjo moralno škodo.

Posledice potresa na Japon-skem

Tokio, 21. junija. Pri izbruhu vulkana Homakomayata ne je vrlkansko kamenje zasulo obširne površine polja in gozdov. Število žlovaških žrtev ni veliko. Železniški popust

Binkošti v Beogradu

Beograd, 24. junija č. Danes so v Beogradu praznovali drugi praznik pravoslavne binkošti. Kakor včeraj je počivalo vse delo tudi danes; trgovine so bile zaprte, na ulicah pa so zbirali prispevke za Udrženje gledaliških igralcev, ki ima 1. julija svoj kongres v Beogradu. Danes se je nadaljevala tudi jubilejna proslava Beogradske pevске družba in sicer s tekmo 13 raznih pevskih društev za državno prvenstvo. Nocoj se vrši slavnostna akademija pevskih društev. Na akademiji bo proglašen tudi zmagovalac v pevski tekmi, ki prejme dragoceno kraljevo darilo.

Švicarsko posojilo beogradske občine

Beograd, 24. junija p. Beogradska občina je najela v Švici pri neki industrijsko-financijski skupini večje posojilo, iz katerega si bo zgradila moderno kaloriferno električno centralo in plačala svoj dolg ameriški skupini Blair v znesku 3 milijonov dolarjev. Nova centrala bo največja kaloriferna centrala na Balkanu in bo za desetletja zadostovala za Beograd in okolico. Blairovo posojilo zapade v plačilo 1. julija in bo do takrat tudi plačano. Za posojilo je svoj čas prevzela jamstvo država, kateri je beogradska občina zastavila vse svoje premoženje, vredno več milijard.

Avdijsenca generala Živkovića

Beograd, 24. junija č. Kralj se nahaja še vedno v Topoli, kjer je danes sprejel v avdijski predsednika vlade generala Živkovića.

Prosvetni minister v Zagrebu

Zagreb, 24. junija č. Minister prosvete Boža Maksimović se mudi od včeraj v Zagrebu, kjer bo ostal par dni. Pripel je iz Bleda, kamor je potoval z univerzitetne proslave v Ljubljani.

JČ liga v Beogradu

Beograd, 24. junija p. V češkoslovaškem poslanštvu v Beogradu se je vršila šesta skupščina češkoslovaško-jugoslovenske lige. Novi odbor je sestavljen takole: predsednik Momčilo Milošević, načelnik ministrstva prosvete; podpredsednika Fran Zajc, direktor sladkorne tovarne v Čupriji in Ješa Popović, generalni direktor ministrstva saobraćaja; tajnik dr. Vane Radeč, industrijski zastopnik.

Razpust sarajevskega OUZD

Sarajevo, 24. junija n. Minister socialne politike je razpustil upravni odbor sarajevskega okrožnega urada za zavarovanje delavcev zaradi razdora med njenimi člani, ki je onemogočal redno poslovanje. Za komisarja je imenoval bivši član uprave dr. Oskar Tartaglia, ki je že prevzel svoje dolžnosti.

Atentator Jukić umrl

Brod na Savi, 24. junija č. Davi ob 8. je umrl v mestni bolnišnici zaradi vnetja pljuč. Luka Jukić, atentator na komisarja Čuvela. V bolnišnici je ležal nekoliko dni. V zadnjem času je živel v zelo slabih gnetnih razmerah, v pretekli zimi pa je trpel celo lakoto. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Proslava BUSK v Beogradu

Ljubljanska reprezentanca razočara. Beograd, 24. junija. Danes se je zaključila nogometni turnir ob priliki desetletnice Beogradske univerzitetne športske kluba. Zagrebška reprezentanca je porazila BUSKA 4 : 1 (6 : 1). Beogradska univerzitetna reprezentanca je zmagala nad ljubljansko s 3 : 1 (1 : 0). Ljubljankani so zaradi svoje slabe igre zelo razočarani.

Podjetni Dubrovčani

Dubrovnik, 24. junija. Tu je bila te dni ustanovljena postaja za izposojevanje lahkih konj. Ustanovitelji te vsekaror ne-navadne izposojevalne postaje načelo s to novostjo ugoditi željam številnih turistov in tuincev, ki bi se radi na konjih in mulah povzpeli na vrhove in v kraje, kamor ne vodijo avtomobilske ceste.

Jugoslovenski derby

Beograd, 24. junija. Včeraj se je vršil na konjskem dirkališču Jokey - kluba v Beogradu jugoslovenski derby. Prvo darilo je odnesel konj Tip-Top, last novosadskega industrijalca Gjoke Djundjerskega. Pri totalizatorju so izplačevali istave 47 Din za 10 Din.

Konferenca sodnikov okrajnih sodišč

Zagreb, 21. junija. n. Dne 28. t. m. se bo v Zagrebu vršila poslopju okrajnega sodišča konferenca delegatov sodnikov okrajnih sodišč iz vse države. Konferenca je bila sklicana na inicijativu mnogih okrajnih sodnikov in ima namen, razpravljati o tem, da se podvzamemo primerni koraki na merodajnih mestih za odpravo neenakosti med sodniki okrajnih in okrožnih sodišč. Povabila za udeležbo na konferenci so bila razposlana vsem okrajnim sodiščem v Hrvatski, Sloveniji, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Vojvodini.

Pomorska razorožitvena konferenca

Washington, 2. junija g. Velika konferenca za pomorsko razorožitveno na morju se bo najbrže vršila v jeseni in se je bodo po dosedanjih dispozicijah udeležile Zedinjene države, Anglija in Japonska, dočim Francija in Italija še nista prijavili svoje udeležbe.

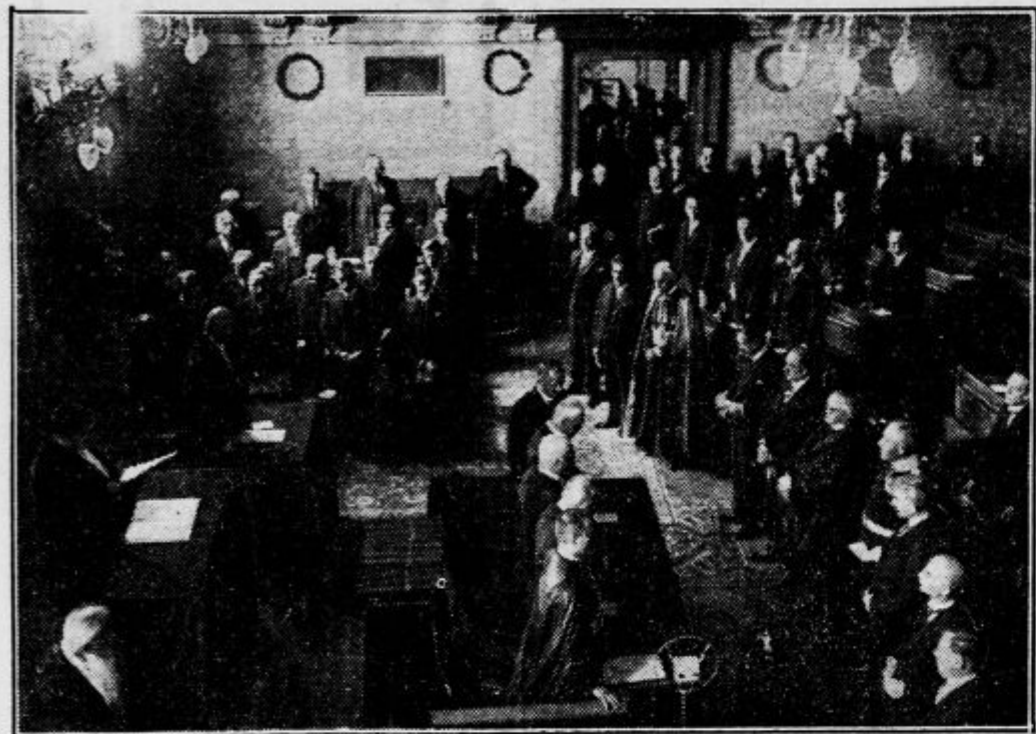
Rumunska letala v Pragi

Praga, 24. junija g. Včeraj je prispelo semkal iz Poljske rumunska letalsko brodogve obtoleže iz petih letal, pod vodstvom generalnega inspektorja rumunskega letalstva, g. generala Boria.

Orkan v Čilu

Sant Jago de Chile, 21. junija. a. Skozli dva dni je tukaj divjal strahovit orkan. Utrgal se je tudi oblak. Neurje je v Sant Jago de Chile in v severnem Čilu, zlasti v okolici Antifogae, napravilo ogromno škodo. Mnogo poslopj je bilo porušeni. Brzjavne zveze so skoraj popolnoma pretrgane.

Naši kraji in ljudje

Svečana proslava 10 - letnice ljubljanske univerze

Rektor prof. dr. M. Vidmar proglasa v slavnostni dvorani kraljev ukaz o podelitvi kraljevega imena ljubljanskemu vseučilišču. V prvi vrsti slavnostnih gostov v sredini zastopnik kralja komandant dravske divizije div. general S. Tripkovič, na njegovi levisi minister prosvete B. Maksimovič, na desni minister prosvete dr. Korošec.

SPD in njegovo delo

Ljubljana, 24. junija. V nedeljo dopoldne se je vršila v Ljubljani III. redna letna skupščina SPD, katere se je udeležilo 50 delegatov osrednjega društva osebno in z 18 pooblastitih ter 85 delegatov, ki so zastopali 18 podružnic. S. P. D. šteje sedaj 26 podružnic. Debat o raznih aktualnih organizacijskih, kulturnih vprašanjih, ki jo je spretno vodil predsednik dr. Fran Tomlinšek, je potekala povsem mirno in stvarno ter je skupščina končala v polni harmoniji.

Predsednik dr. Fran Tomlinšek je ob 10. otvoril skupščino. Z ozirom na to, da so bila objavljena v časopisih in Planinskem Vestniku obširna poročila o delovanju SPD, se je predsednik v svojem poročilu omedle le na najvažnejše in najmarkantnejše momente. Glede gnotnega stanja društva je pojasnil, da je SPD najelo 650.000 Din posojila, da je moglo kriti gotove višje izdatke, zlasti za nov planinski dom v Kamniški Bistrici. Zasnove so mnogi načrti, ki se bodo izvedli v bodočnosti.

Nadzornik SPD g. dr. Senjor iz Maribora je nato podal prav zanimivo poročilo o delovanju posameznih podružnic. Brez ovinkov je grajal nekatere neagilne podružnice. Pohvalno pa je omenjal mnoge, ki lepo napredujejo in skušajo v svojem okolju dvigniti zanimanje za planine in druge krajevnepotepe. Marljivo in uspešno delujejo zlasti mariborska podružnica, dalje podružnice v Rušah, Slovenjgradcu in v Rogasški Slatini, ki je otvorila sicer skromno, a lepo zavetišče na Donaški gori. Razvija se lepo na novo ustanovljena podružnica v Poljčanah. Vzorno delujejo dalje podružnice v Celju, Zidanem mostu, Trbovljah, Litiji, na Jesenicah itd. Priznanje gre podružnici v Mežici, ki je znala v svojem okolju najbolje popularizirati planinstvo. Člani podružnice so večinoma najpriprostejši delavci in vsi krepko disciplinirani, ki si štejejo v veliko čast, da so člani SPD. Podružnica bodi vsem v zgradbi!

Solski nadzornik v pok. g. Josip Wester je k predsednikovemu poročilu dodal kritične pripombe, nato je delegat g. Rasto Pustoslemšek ravnotako izrazil nekatere pomisleke ter v prvi vrsti predlagal, da naj skupščina izreče posebno zahvalo in priznanje podružnici v Mežici, kar je bilo sprejeto soglasno in z iskrenim odobravanjem. Dalje je pripomnil, da se skupščina SPD vedno vrše v Ljubljani. Po pravih lahko odbor skliče skupščine delegatov tudi v drugih mestih. V Ljubljani ne zbuja to takšne planinske prireditve posebne pozornosti, drugače pa bi to bilo, ako bi se te skupščine vršile v Celju, Mariboru, Kranju ali kje drugod. Njegov zadevni predlog je bil od skupščine soglasno odobren, nakar je bilo, na predlog dr. Jožeta Rusa sklenjeno, da se bo IV. redna skupščina prihodnje leto vršila v Celju.

Živalna in obširna debata se je nato razvila o predlogih, ki so jih izdelali in skupščini predložili člani treh novih odsekov SPD. Predlogov je 11 in se nanašajo na določitev smernic o delovanju SPD v kulturnem oziru, na ureditev Planinskega Vestnika, na izdajanje propagandnih bršur, razglednic in zemljevidov, dalje da se ugotovi pramoženjsko stanje društva, da se izvede katastrof društvenih naprav in končno da se organizira vodništvo in reševalne ekspedicije. Predloge je v imenu odsekov prečital g. dr. Anton Mrak. V debato so posegli delegati: Ravnik, dr. Senjor, dr. Žirovnik, dr. Mrak, dr. Joža Rus, žel. uradnik Gašček iz Maribora, Česar, Rasto Pustoslemšek in drugi. Prva dva predloga, ki sta se nanašala na ugotovitev pramoženjskega stanja društva in na pravilnik o skrbi planinskih domov in koč, sta bila od stragi podružnic odklonjena, glede ostalih predlogov se je končno sklenilo, da odseki izdelajo podrobna poročila in navodila, jih predlože osrednjemu odboru odnosno širšemu odboru v proučevanje in odobrenje. Daljša diskusija se je razvila tudi o določitvi članarine in prispevkov podružnic osrednjemu odboru. V glavnem je prodrla staro stališče ter ostanejo stara članarina in stari prispevki.

Ko so bili izvoljeni nekateri funkcionarji in njih gnamestniki v osrednji odbor, je skupščina začela razpravljati o predlogih posameznih podružnic. Skupščina je odobrila predlog, da sme savinjska podružnica odstopiti Hausenbichlerjevo koč na Mrzlici podružnici v Trbovljah. G. Makso Hrovatin je nato pojasnjeval, kako so organizirane reševalne ekspedicije pri podružnicah, v katerih ološiu se dokajajo večje nesreče. Dosele obstajajo reševalne postaje v Dovjem-Mojstrani, Srednji vasi (Bohinj), Kranjski gori in v Kamniku. Organiziral se bo tudi tečaj za reševalce, ki ga bo vodil g. dr. Tičar.

Skupščina je dalje soglasno sklenila, da naroči 250 izvodov novega Badiurovega

vođiča »Sto izletov po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem«. Delo izide v kratkem.

Končno je delegat belokranjske podružnice g. Kastelic iz Črnomlja pozval navzoče skupščinarje, da naj se v večjem številu udeležijo otvoritve planinske koče na Mirni gori. Koča bo v treh tednih dograjena ter se vse pripravila na svečano otvoritev. Sklenjeno je bilo dalje, da se uredi enoten cenik po kočah za prehrano in oskrbo. Dr. Joža Rus pa je skupščino opozarjal, da se bo prihodnje leto v naši državi vršil kongres slovanskih geografov in etnografov ter prosil SPD, da sodeluje pri sprejemu odličnih slovanskih gostov, ki bodo posetili naše divne kraje in planine.

Avtomobilska nesreča pri Gornjem Logatcu

Logatec, 24. junija.

Po vsem logaškem kraju se je snoči na kresni večer, ko so po hribih goreli mnogostevilni kresovi, bliskovito razširila vest o avtomobilski nesreči, ki se je okoli 20. dogodila na cesti med Gor. Logatcem in obmejno vasio Hotederšico. Žrtvi nesreče sta postala mesarski pomočnik, 28-letni Andrej Tavčar, rodom iz Sežane in zaposlen pri mesarju Jamniku v Gor. Logatcu ter njegov spremljevalec, 30-letni trgovski potnik Josip Meze, stanujoč v Gor. Logatcu.

V Hotederšici se je včeraj vršila tombola in veselica gasilskega društva, ki je bila prav dobro obiskana. Poslovodja Maroli, ki je obenem dober šofer, je vozil znanca in prijatelja z osebnim, 4 sedežnim avtomobilom, last tvrdke Antičević, pri kateri je zaposlen v Hotederšici na gasilsko veselico. Okoli 20. je vozil proti Gor. Logatcu. Sredi med Logatcem in Hotederšico je velik in precj opasen ovinek, kjer mora avtomobilist posvetiti vso svojo pozornost vozi. Ko je ravno v večjem loku jemal ovinek, mu je nasproti privozil z večjo brzino motociklist, ki je imel zadaj na sedežu spremljevalca. Bila sta gori omenjena. Avtomobil se je hotel ogniti karambolu na ta način, da je šofer skušal zavoziti na senožet. A prepozno. Motor je zadel ob sprednje kolo avtomobila s tako silo, da je sunek vrgel oba motorna vozača v loku na avtomobil. Andrej Tavčar je z vso močjo priletel v sprednjo varnostno šipo, jo razbil ter se težko poškodoval. Glavo je imel vso potolčeno. Pri padcu si je končno zlomil še desno nogo. Težke poškodbe je dobil tudi njegov spremljevalec Josip Meze, ki je ravno tako s sedeža na motorju priletel na sprednji del avtomobila ter se poškodoval po glavi. Zbil si je tudi več zob.

O nesreči so bili takoj obveščeni orožniki. Na kraj nesreče je pohitel zdravnik dr. Milan Gostiša, ki je nudil obema težko ponesečenima prvo zdravniško pomoč. Kmalu nato je prispel tja tudi okrajni zdravnik dr. Milan Papež. Oba zdravnika sta ponesečenca obvezala ter odredila njihov transport v Gor. Logatec. Šofer avtomobila g. Maroli je dobil tudi poškodbe, ki niso težje značaja.

Z avtomobilom lesnega industrija g. Gabrijela Oblaka je danes ob 10. dopoldne pripeljal šofer Bogomir Štravs oba ponesečenca v ljubljansko javno bolnico na kirurški oddelek.

Smrtna nesreča kolesarja

Ljubljana, 24. junija.

Avtomobilske in motorske nesreče postajajo zlasti sedaj in to posebno v nedeljah čedalje bolj pogoste. Na vseh cestah in po njih ropotajo motorna vozila, vmes uhajajo skromnejši kolesarji in drve po cesti avtobusi, ki prevažajo v oddaljene kraje mase potnikov in izletnikov. Pri tako velikanskem prometu na naših cestah seveda ni čuda, če pride do nesreč, ki jih je pripisovati po največ nepravilnosti in brezobzirnosti vozačev. Težji nesreči v Vižmarji. Čjaj žrtvi sta postala v nedeljo zakonca Vadaln, se je pozneje na večer pridružila še druga nesreča v Hrastju poleg Smartna ob Savi, ki je končala s smrtnim izidom mladega fanta.

Ko je vozil včeraj avtobus, ki ga je opravljal šofer Herman Režek iz Hrastja, proti Ljubljani, je srečal okrog 21. kakih 300 korakov za Hrastjem več kolesarjev, od katerih so bili nekateri oblečeni v gasilski krol. Kolesarje, ki so vozili v strnjeni

vrsti, je pustil avtobus kmalu daleč zadaj, ko je nenadoma privozil avtobusu nasproti še neki zapozneli kolesar, ki je vozil po sredi sveže nasute ceste. Avtobus, ki je bil v polnem teku, se je izmikal ravnotako kakor tudi kolesar, ki je vozil po levi strani, vendar je bila nesreča že tu. Naslednji trenutek je že avtobus podrl kolesarja na tla in ga vrgel v kraj ceste. Bilo je čuti le slaboten krik. Šofer Orehek je takoj ustavil svoj avtobus in skočil v temo, da pogleda, kaj se je zgodilo. Poleg poškodovanca na tleh, ki je bil ves v krvi, je ležalo kolo in je bil tam že tudi za njim vozeči drugi kolesar Stane Erbežnik iz Most. Ta je spoznal v ranjencu tovariša gasilca 29-letnega Franceta Ciglerja iz Most št. 43. Ker je bil ponesečenec nezavesten in mu je bruhala kri iz mnogih ran na glavi, se je prestrašeni šofer takoj odločil ter poprosil ljudi, ki so se peljali z njim, da izstopijo, nakar so v naglici naložili ponesečenega Ciglerja v avtobus in ga je Orehek okrog 21.15 pripeljal v splošno bolnico. Službujoči zdravnik je takoj ugotovil, da ima Cigler na čelu prebito lohanje, skozi katero so izstopili možgani, dalje udrte nosne kosti in prekolji čeljusti. Poškodovanca so takoj prenesli v operacijsko sobo, vendar je že okrog 23. preminul.

O strašni nesreči je bila takoj obveščena policija, da je ugotovila, da je vozil ponesečen Cigler nepravilno po levi strani ceste, to morebiti zaradi baš na tistem mestu sveže nasute ceste. Nesreča je gotovo nastala zaradi tega, ker kolesar ni mogel v naglici izpeljati iz gramoza in ga je tlenutek na to že podrl avtobus. Enako so izpovedale tudi priče.

Kakor smo se informirali, se je nahajal Cigler popreje na gasilski veselici na Psati, kjer je bilo tudi več drugih moških gasilcev. Pokojni Cigler, ki je bil nizar po poklicu, je bil v Mostah med tovariši zelo priljubljen fant, zato vsi Moščani močno obžalujejo nesrečni dogodek, ki je zahteval njegovo mlado življenje.

Še enkrat tatvina v Zalogu

Te dni so se morali zopet zagovarjati razni obtoženci zaradi tatvine ukradenega blaga na kolodvoru v Zalogu. Med potnimi poročili smo poročali, da je bil obsojen Andrej Rant na 7 let, Jeriha na 4 leta in Paternoster na 1 leto ječe.

Ker sta imela Jeriha in Rant tovariše, ki so jima pomagali blago odnašati in razpečavati ter razne znanke, ki so jim blago prodajali, je državni tožilek obtožil tudi iste zaradi deležnosti tatvine.

Zagovarjati se je moralo 11 obtožencev, ki so imeli 5 zagovornikov.

Ker je bila razpravna dvorana premajhna, se je vršila razprava v porotni dvorani, kjer so po klopih potnikov sedeli zgovorniki odvetniki, ki so vztrajno dokazovali nedolžnost obtožencev.

Tone Rant je bil obtožen, da je pomagal bratu Andreju prenašati ukradeni blago. Ker je Jeriha sam dejal, da to ni res, je bil oproščen. Oproščen je bil tudi, da bi lani vnovembra pri Ravnikarju, ker je njegova izvoljenka povedala, da je baš on noč porodila in je bil vso noč pri njej, kar je potrdila tudi njena mati.

Krnc Ciril je omenil, da je nač pomagal Jerihi enkrat nositi, a kradel ni. Dobil je 2 meseca ječe.

Martin in Jože sta bila oproščena, ker sploh nista vedela, da je kaj ukradenega. Dalmatinca Bravac in Plečic, ki sta krošnjarila z ukradenim blagom, bosta sedela vsak dva meseca. Jaka in France pa vsak 3 meseca, ker so bili obsojeni radi huodilstva deležnosti tatvine. Jaka e je izgovarjal, da ni vedel kaj je nosil, ko ga je Jeriha najel. Menil je, da pomaga pri selitvi.

Dočim so bili trije oproščeni in pet obsojenih radi hudodelstva deležnosti tatvine, je senat ostale tri obdolžence spoznal krivim samo prestopka nakupa sumljivega blaga in jih je obsodil temu primerno le v denarno globo od 200 do 2000 Din.

Vsi obtoženci so svojo kazen prestali vednoma v preiskovalnem zaporu in zadovoljni so se vračali domov.

Utopljenec pri mestnem kopališču ob Ljubljani

Ljubljana, 24. junija

V bližini mestnega kopališča ob Ljubljani so danes kopali zapazili truplo neznanega utopljenca. Bilo je okoli 16. Kopalca Jože, ki je izvrštem plavalec in je bil včasih kapetan Pasieja broda, je zvlekel truplo na suho. O dogodku je bila obveščena stražnica na Dolenjski cesti, ki je ukrenila vse potrebno za ugotovitev identitete utopljenčeve. Na lice mesta je prispela tudi policijska komisija. Zdravnik dr. Avramovič je odredil, da so truplo prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu na Dunajski cesti.

Utopljenec je moral biti že dalje časa v vodi, kakor je sklepali po raznih znakih, ki jih je zdravnik ugotovil na truplu. Kakor so pozneje dognali, je utopljenec identičen z Ignacijem Novakom, 30-letnim kmečkim fantom, ki je bil duševno nekoliko omejen. Pred več dnevi je bil zaposlen pri košnji in je med delom ostale delavce zapustil brez slovesa. Nikdo ni znal, kam je krenil. Kakor sklepajo, je odhajal proti Ljubljani. Ko je mogče taval po barjanskih travnikih, mu je v bližini Ljubljane spodrsnilo ter je padel v vodo.

Radioemanacijsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE

(pri Novem mestu). Zdravi trajno in sigurno reumatizem, nevralgije, ženske bolezni itd. Edino kopališče, v katerem so vse kopališčne naprave nad izvirki 37-38° C topline. Železniška postaja Straza - Toplice. Zahtevajte prospekte. Cene znižane, posebno v pred in po sezoni.

Aretacija zaradi umora na Zaloški cesti

Ljubljana, 24. junija.

Strahoviti zločin na Zaloški cesti še vedno ni pojasnjen navzlic naporu preiskovalnih organov. Vodja preiskave nadzornik Matko Močnik je včeraj zaslial več oseb iz Most in Vodmata, ki so se nahajale ob času zločina, to je okrog pete do šeste ure na cesti v bližini hiše umorjene. Na ta način je skušal dognati, če je hodil tedaj tam kak tujec, oziroma človek, ki bi prihajal kot zločinec v poštev. Priče pa niso moge izpovedati nič določenega. Dalje je bilo včeraj in danes zopet zaslišanih več mesarskih delavcev, ki so poznali pokojnega Andreja Bitenca in Marijo Zöchbauerjevo in ki so kedaj imeli z njima posla.

Snoči pozno zvečer je privozil v Moste policijski voz, takozvani »Zeleni Henrik«, v katerega so posadili nekega Jakoba S., bivšega gostilničarja v Mostah. Aretiranec je odpeljal straža v policijske zapore, kjer so ga ponovno zasliševali. Aretiranec je prišel pred kratkim čez mejo zopet v Ljubljano. Stanoval je pri nekih svojih sorodnikih in bi se moral po lastni navedbi odpeljati dne 19. t. m. po opravku v Maribor. Odsel je od doma baje že okrog 3.30 jutraj, vendar se ni odpeljal in so ga videli nekateri še tekom dneva v Ljubljani. Zakaj je prav za prav padel sum nanj, še ni znano.

Varuj svojo Familijo

Dragoceno zdravje tvoje familije ne treba podleči haranju z boleznijo okuženih muh, komarjev, ščurkov, stenic, mravlj in bolh. Upotrebljavaj Flit. Flit jih temeljito ubija. Prodira v vse tudi najmanjše razpokline, kjer se ta gomad skriva in množi ter brez milosti uničuje njihova jajca. Gomadi smrtonosen tebi neškodljiv. Ne pusti madežev.

Ne zamenjaj Flit u nobenim drugim produktom. Zelo velika ubijalna moč osigura Flitu prednost. Kupi ga še danes.

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA OPERA.

Torek, 25.: Zaprt.

Sreda, 26.: Marta. Red A.

SENTJAKOBSKI GLEDALISKI ODER. Četrtek, 27.: »Studenčinska ljubezen« (Dnevni našega življenja) (A - abonanca). Zaključna predstava.

MARIBORSKO GLEDALISČE.

Torek, 26. ob 20.: Romeo in Julija. Znižane cene. Poslovilni večer gosp. J. Rakušca.

Sreda, 26. ob 20.: Cerkvena miš. Premijera.

Pet in sedemdeset let glasbene kulture v Srbiji

Beograd, 23. junija.

Danes se je pričela v Beogradu cela vrsta glasbenih manifestacij, ki se prirejajo ob priliki proslave 75-letnice »Beogradskega pevačkega društva«, najstarejšega društva te vrste v Srbiji. Potemtakem ne veljajo proslave zgolj temu jubileju, marveč pomenijo ob istem času proslavo pet in sedemdeset let muzikalne kulture v Srbiji, čije pesem je dovolj znana širom vseh petih kontinentov. Sodeč po programu in udeležbi pevskih društev z vseh strani države, nam bodo nudile te slavnosti priliko, da spoznamo naša današnja muzikalna stremjenja in smeri, v katerih se giblje glasbeno delo naših pevskih društev.

Ustanovitelj »Beogradskega pevskega društva« Mladen Milovuk, človek s kulturo takratne dobe, je bil brez dvoma vnet ljubitelj glasbe. Radi verjamemo, da je že ta kvalifikacija zadostovala, zakaj treba je bilo polagati temelje in začenjati z najskromnejšimi sredstvi. Nekoliko več čisto umetniških kvalifikacij je imel njegov naslednik, glasbenik in skladatelj Kornelji Stanković, ki je dolga leta vodil pevski zbor in mu dal novo podlago. Njegova največja zasluga je

v tem, da je prvi opozarjal na pomen svetne in cerkvene narodne pesmi, zbirajoč s svojimi skromnimi sredstvi vse, kar se mu je zdelo lepo. Davorin Jenko, eden najstarejših slovenskih skladateljev in Stankovićev naslednik, je šel v tem pogledu še dalje; zdi se nam, da z mnogo večjim uspehom nego njegov predhodnik. Jenko je čislal čisto stilizacijo in vokalnno izjanznost; še dalje je šel v tej smeri Josif Marinković, čigar kompozicije poslušamo še danes z naslado. Toda delo vseh teh, kakorkoli je veliko v primeri s takratnim stanjem, ne odtehta za slug Stevana Mokranjca, našega prvega modernega skladatelja in človeka, ki je zapustil trajno sled v srbski glasbeni kulturi.

Znane so Mokranjčeve Rukoveti, ki so morale po svoji visoki kvaliteti izzvati revolucijo v naši muzikalni kulturi. Če uvažimo še to, da jih je Beogradske pevsko društvo pod vodstvom samega Mokranjca in z najboljšimi pevci razneslo širom sveta — od Carigrada do Petrograda, od Sofije do Berlina, Lipskega in Dresdena, bomo razumeli, kakšen je bil njih uspeh in koliko je bila nacionalna propaganda. V kulturnem smislu se je ta propaganda z njimi prav za prav šele začela. Mokranjčev pokret se ni ustavil v Srbiji. Rukovete so peli v vseh deželah in neki višji umetniški čut je z neodoljivim zamahom prešinil vsa jugoslovanska plemena.

Mokranjčevo delo je imelo tak odmev, da je skoraj vsako večje mesto hitelo z ustanavljanjem svojega pevskega društva; mnoga izmed teh so se povzpela na odlično višino. Še danes tvorijo poglavitni del njihovega repertoarja kompozicije Stevana Mokranjca, dasi smo dobili v najnovšem času več mlajših talentiranih skladateljev. V to dobo gre tudi ustanovitev Srpske muzičke škole, ki tvori sestavni del Beogradskega pevskega društva. Naporno, toda tudi hvaležno delo se nadaljuje posihmal še z večjo silo, z elanom, ki mu danes ni primera,

Sedaj, ko imamo v Jugoslaviji več kot 600 pevskih društev, ne prištevajoč temu številu več sto mladinskih pevskih zborov, ki delujejo z nemalim uspehom na osnovnih, srednjih in višjih šolah, se nam vidi delo Beogradskega pevskega društva, nekoč tako osamljeno in združeno z neštevilnimi težkočami, kakor nekaj daljni sen, nekaj, česar se ne zavedamo v polni meri. Vzlic svoji starosti, procesu, ki neizprosno vodi v smrt, je to društvo še danes eno najboljših, kar jih imamo. O tem smo se lahko prepričali, kadarkoli smo imeli priliko, da ga primerjamo s katerim koli pevskim društvom iz Beograda ali iz notranjosti. Solidnost ansambla, iztanznost in izenačenost glasov, popolna disciplina dinamike, to so poglavitne vrline tega zbora, ki ga danes vodi njegov odlični dirigent, naš znani moderni komponist Kostja Manojlovič. Kot primer naj navedemo samo to, da solidni mladi pevci Obilića, ki spada brez dvoma med naša najboljša pevska društva, še vedno ne morejo dati onih pesmi, ki jih daje Beogradske pevsko društvo. Nedostaja jim organske splojenosti, ne obvladujejo dinamičnih elementov v polni meri, kar je najvažnejše za katero koli moderno kompozicijo, da celo za skladbe samega Mokranjca. Sarajevska Sloga, ki je takisto vsedkar gojila visok umetniški program, ima vse, česar nedostaja Obiliću, toda pri nji se opaža, da nima večjega števila pevcev visokega ranga. Tako »Beogradskega pevačkega društva« stvarno še danes prednjači vsem srbskim pevskim društvom; to dejstvo mora samo še poveljati slovesne dni, ki lahko zremo nanje s polnim ponosom in samozvestjo.

Cedomil Mitrović.

»Škof Strassmayer na vatikanskem koncilu.« V članku pod tem naslovom v zadnjem kulturnem pregledu je ostalo več težkih tiskovnih napak. Tako je opazka pod črto (*) na napačnem mestu, v drugem stolpcu je dvakrat »sum« namestu sum, v tretji črtaj pripravila tla (namestu klas), horetikom, napake manjšega pomena pa si je lahko popravil čitatelj sam.

Amaterji!
Foto-kino
aparati
potrebščine

Novi veliki katalog in cenik
Vam je brezplačno na razpolago
A. Kanc sinova, drogerija,
M. Kanc drogerija, Maribor,
Gospoška ulica 33

Domače vesti

• **Promotiv v državni službi.** Arhivski uradnik pri okrajnem glavarstvu v Slovenj-gradcu Milan Perjan je po službeni potrebi premeščen k okrajnemu glavarstvu v Prevaljah.

• **Imenovanje v državni službi.** Imenovanja sta: žandarmerijski narednik pri 8. žandarmerijskem polku v Ljubljani Martin Bizjak za arhivskega uradnika pri velikem županu v Ljubljani in žandarmerijski narednik kočevske žandarmerijske čete Ludovik Erjavec za arhivskega uradnika pri okrajnem glavarstvu v Brezici.

• **Vojaške vesti.** Imenovan so: podpolkovnik dr. Vladimir Ferlan za sanitetnega polkovnika, dr. Anton Andra za sanitetnega poročnika, Franjo Zorec za veterinarskega poročnika, mag. phar. Dalibor Bonač pa za lekarniškega poročnika. Tralno so upokojeni: inženjerski podpolkovnik Edvard Štefan, zrakoplovni kapetan prvega razreda Vekoslav Naglič in administrativni kapetan drugega razreda Milan Globočnik. V našo vojsko je sprejet bivši avstro-ogrski artiljerijski podporočnik Milan Erman.

• **Zakon o ureditvi stranske uprave stopi v veljavo.** »Službene novice« objavljajo v 143. številki zakon o ureditvi notranje uprave in je ta zakon s tem dobil obvezno moč.

• **Zrelostni izpiti na celovški gimnaziji.** Na gimnaziji v Celovcu sta se dni opravila zrelostni izpiti dva slovenca. In sicer oba z odliko: Jože Komar iz Pliberka in Adolf Hebein iz Štebna pri Zili.

• **Sprejem gojencev v pomorsko vojno akademijo.** Po odredbi ministra vojske in mornarice se sprejme letos v prvi letnik pomorske vojne akademije v Dubrovniku 40 gojencev. Pouk se bo pričel 1. oktobra in bo trajal tri leta. Sprejemajo se kandidati, ki so naša državljanji, zmorni srbsko-hrvatskega, oziroma slovenskega jezika, ki so zdravi in sposobni za vojno-pomorsko službo, ter niso prekoračili 21. leta starosti. Zahteva se zrelostni izpit gimnazije, realne ali navtične akademije. Prošnje za sprejem je vložiti najkasneje do 15. avgusta pri komandi pomorske vojne akademije v Dubrovniku. Izbrani kandidati bodo koncem septembra pozvani na zdravniški pregled in na sprejemni izpit, ki se bo pričel 20. sept. In obsegal naslednje predmete: aritmetiko, geometrijo, fiziko, elektrotehniko, kemijo, geografijo in en tuj jezik: francoski, angleški, nemški ali italijanski. Vpoklicani kandidati imajo pravico na brezplačno vožnjo na vseh državnih železnicah. Vsak absolviran gojencev mora kot oficir služiti državi vsaj šest let. Interesente opozarjamo na tozadevni natečaj v 143. številki »Službenih Novin«.

• **Diplomski izpiti na drž. železniški prometni šoli v Beogradu.** Letošnje leto je od 80 slušateljev dokončalo študije in z odličnim in prav dobrim uspehom položilo diplomske izpite izredno veliko število Slovencev. Pismeni izpit se je vršil ob 2. — 8. a ustmeni ob 8. do 23. t. m. pod predsedstvom višjih uradnikov prometnega ministristva in generalne direkcije. Diplomskie izpite so položili naslednji Slovenci: Arhar Franc, Arnuš Miroslav, Bukovec Jože, Čerk Alojz, Čretnik Stanko, Hladnik Stanko, Hlede Rudolf, Kastelec Anton, Klemenc Josip, Koprivnikar Pavel, Lavrenčič Anton, Marko Valter, Markov Dragomir, Mervar Marjan, Mihelič Ervin, Pahulje Anton, Prek Anton, Prek Ivan, Primožič Jernej, Rus Franc, Škarjanec Milan, Slibar Marjan, Teržinar Ivan, Tomšič Josip, Varl Rudolf, Zaf Ivco, Zaler Edko, Zavašnik Rudolf, Znanec Franc, Zlabkar Alfred. Slušatelji so v 1. julijem nastavljeni kot žel. uradniki na večje eksekutivne enote širom naše države. Mladim uradnikom želimo veliko uspeha.

• **Planinska koča na Visočici.** O vidovdanskih praznikih otvarjajo hrvatski planinarji nov planinski dom na Visočici, ki je ponoven dokaz živosti in agilnosti naših bratskih planinskih prijateljev. Visočica je najlepša točka na Velušici z zadivljenim razgledom. Nov planinski dom stoji na višini 1440 m najvišja točka Visočice pa se dviga 1619 m nad morjem. V petek je sprejem gostov pri vlakih na kolodvoru v Gospiču, 29. t. m. odhod ob 5. izpred hotela »Like«, ob 10. otvoritev koč, ob 14. vzpon na vrh Visočice. 30. t. m. povratek na Gospič ali pa poljubno preko Vaganškega vrha na Medački kolodvor. V svrhu pogostitve planinskega pobratinstva bi bilo priporočljivo, da bi se izleta udeležilo čim več naših planincev.

• **Mesta za pogodbeno poštarje.** Nezasedena so še mesta pogodbenih poštarjev pri tehle pogodbenih državnih poštah: Bosanski Štrahovec, Branjevo, Bosanski Svinjar, Boguti, Goransko, Mojkovac, Puračić, Rogarica, Trnovo, Velimlje, Vilusi, Zabljak, Bosanski Kobaš, Bosanska rača, Bradina, Brusovača, Posušje, Rudo, Bosanski Alesanovac, Domanoviči, Šahoviči, Gruda in Lukavica na teritoriju direkcije pošte in telegrafa v Sarajevu. Za mesta pogodbenih poštarjev lahko prošijo osebe ki so: 1. državljani kraljevine SHS, 2. izpolnile 21 leto starosti, 3. dovršile 4 razrede srednje šole ali vsaj osnovno šolo, 4. moralno neoporne in 5. popolnoma zdrave in sposobne za pošto in telegrafsko službo. Poleg teh pogojev mora prošilec svoločeno pisani prošnji priložiti vse dokumente, iz katerih so razvidna omenjena dejstva, kakor tudi potrdilo pristojne oblasti o imovini in pa potrdilo krajevnih oblasti, (županstva), da ima zagotovljen lokal za pošto v kraju, kamor prosil in da ta lokal odgovarja pojgom

št. 16. pravilnika. Natančnejše podatke o prejemkih, pravicah in dolžnostih kakor tudi o razmerju med pogodbenim poštarjem in državo daje pristojna direkcija pošte in telegrafa v Sarajevu. Prošnje je treba poslati ministrstvu za gradbo, za glavno upravo pošt in telegrafo najkasneje do 1. avgusta t. l.

• **Smrtna kosa.** V nedeljo je umrl v Krškem g. inž. Milan Jirak od državnega rudnika v Zenici. K večnemu počitku ga položijo danes ob 16. — V Poličanu je po dolgi bolezni preminul g. Alojzij Kugler, gostilničar in posestnik. Njegov pogreb bo danes ob pol 17. na domačem pokopališču. Pokojnikoma blag spočin, rodbinam iskreno sožalje!

• **Hrvatski turisti na naših planinah.** Hrvatski turistični klub »Sljeme« bo priredil v praznika 28., 29. in 30. t. m. izlete na Triglav, na Špič in Mojstrovko ter na Golico in v Kamniške planine. V vseh slovenskih planinskih kočah uživajo člani »Sljemena« iste olajšave kakor člani Slovenskega planinskega društva.

• **Ugodnosti za potniški promet v Švici.** Švicarski konzulat iz Zagreba javlja, da je s 1. majem t. l. stopila v veljavo nova potniška tarifa železniških in parobrodskih potijetij, ki nudi znatne prednosti potujočemu občinstvu, predvsem družinstvom, šolskim izletom ter večjim skupinam. Najmanjše število potnikov, za katere se morejo izdati družinske vozne karte, mora znašati 8 oseb napram 12, kakor je to bilo do sedaj. Vozna cena za družinstva potovanja tja in nazaj se zniža za 15 % napram 10% do sedaj. Društva plačajo pri brzovlakih samo polovico doplačila. Poleg tega izdajajo švicarske zvezne železnice tudi generalne abonmaje, ki veljajo 8 dni, in to za ceno 92 frs za II. in 67 frs za III. razred. Vrh tega je treba še položiti za jamstvo 10 frs, ki se po preteku abonmaja dobe nazaj. Ti 8dnevni abonmaji omogočajo potnikom, ki nimajo dovolj denarnih sredstev na razpolago, da ostanejo vsaj teden dni v Švici. Dosedaj veljavni 15dnevni abonmaji ostanejo še nadalje v veljavi. Pri švicarskem konzulatu v Zagrebu se lahko naročijo naslednje knjige: 1. novi »Schweizerischer Hotelführer«; 2. osebam srednjega stanja, ki si ne morejo privoščiti bivanja v razkošnih hotelih, je na razpolago seznam cenejših hotelov s povprečno ceno 5 do 7 frs na dan; 3. »Švicarska kopališča in njihovi zdravilni studenci«; 4. »Švicarska kopališča«, namenjena izključno zdravnikom in njihovi praksi. Vse te knjige so resnim interesantom pri švicarskem konzulatu v Zagrebu brezplačno na razpolago.

Danes
„Kino IDEAL“
ELIZABETA BERGNER
„LJUBAV“
Najnižje ljudske cene Din 2, 4, 6.

• **Tečaj za gospodinjstvo in za domačo ter šolsko higijeno** bo priredil občinski odbor Podmladka Rdečega križa v letošnjih velikih počitnicah ob 8. julija do 8. avgusta. Namen tega tečaja je, da se učiteljice osnovnih, meštarskih in srednjih šol pripravijo in moralno obvežejo za delo pri Podmladku Rdečega križa, zlasti pa za vodstvo šolskih kuhinj, ter si izpopolnijo svoje znanje iz domačega gospodinjstva in zlasti iz praktične higijene, na kateri naj sili vse domače in šolske življenje. Po dovršenem tečaju naj učiteljice na svojih organiziranih šolah snujejo tudi kuhinje Podmladka RK, kjer bi dobivale učenke najvišjih razredov ter po možnosti tudi šole odrasle mladenske primeren gospodinski pouk. Poučevali bodo: gospodinjstvo, otroško higijeno, nego in prehrano, splošno higijeno, higijeno žene, prvo pomoč pri nezgodah, nalezljive bolezni, tuberkulozo, alkoholizem in drugo. Tečaj se bo vršil za gospodinjstvo na gospodinski šoli »Mladik« v Ljubljani, a za druge predmete na Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ulica 2. One udeleženke, ki ne bodo stanovala pri svojih, bodo lahko dobile brezplačno stanovanje v »Mladiki« Prehrano pa si bodo udeleženke preskrbele same v gospodinski šoli in plačevale zanj po dnevni ceni. Pouk bo brezplačen. Učiteljice osnovnih, meštarskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave na občinski odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani ob 1. julija. Prednost imajo one učiteljice, ki že agilno sodelujejo pri Podmladku, ostale se morajo pa obvezati, da bodo delale pri PRK. Število udeleženk se določi naknadno. O sprejemu bodo dotične posebej obveščene. Vse vlozene prijave se bodo upoštevale. Vse sprejete učiteljice naj se zbere 8. julija ob 8. dopoldne na gospodinski šoli »Mladik« v Ljubljani.

• **Akcija za ohranitev kočevske gimnazije.** Kakor nam poročajo, se je slični podala v Beograd deputacija mesta Kočevje, obstoječa iz gg. župana Lončarja, obč. svetovca Pavlička in odbornika Stofe, ki bo ministru prosvete dr. Maksimoviću obrazložila potrebo, da se ohrani višja gimnazija v Kočevju, kar ni le želja mesta Kočevja, marveč tudi celoga okraja.

• **»Ljubljana« v Ameriki.** V prijazni nasebini Nottingham pri Clevelandu v državi Ohio biva veliko število Slovencev-dopoljubov, ki so prišli na originalno idejo, da prekrste svojo nasebino v »Ljubljano«. Ob tej priliki so priredili velik sejem in vršila se je tudi poroka in ženitovanje neke slovenske dvojice. Slavnost se je vršila v dneh 1. in 2. junija. Ko so sejemarji in mešetarji opravili svoj posel, se je servirala slavnostna večerja »pri Pigovcu«, pri »Šestici« in pri »Sloncu«. Nastopili so svatje in gosti in nakladala se je »bala« za nov par. Novoporočencema je bila poklonjena zibelka, v kateri se bodo zibali bodoči sinovi novih »Ljubljančanov«. Najlepše dekle je

bilo proglašeno za »Miss Ljubljano«. Sele ob treh zjutraj je bila ta svojevrstna veselica naših rojakov v Ameriki primerno zaključena.

• **Kresovi sv. Cirila in Metoda.** Ze v predvojni časih je našo nacionalno zavest v pomembnih krajih ob jezikovni meji močno utrjeval in pospeševal običaj, da se na predvečer godu slovenskih bratov sv. Cirila in Metoda (4. julija) prižigali na vseh vrhovih kresovi širom naše zemlje. Ta običaj leto za letom gineva. Kako žalostno je gledati iz obmejnih gor v našo domovino, ki je ta večer mnogo premalo ožarjena s kresovi, med tem ko naši bratje na Koroskem in Primorskem s kresovi dokazujejo, da žive v upanju na rešitev. Družba sv. Cirila in Metoda poziva že sedaj vse svoje podružnice, prosi planinske in vsa nacionalna društva, učitelstvo, občine itdi., da naj delajo na to, da se zažgo kresovi na vseh vrhovih naše domovine, kar naj bi bil našim zaslužnim bratom viden znak naše čuječnosti in ljubezni do njih. Morebitne zbirke v korist obrambene, šolske C. M. družbe so zaželjene.

• **Tudi Split ruši male hišice.** Mestna občina splitska je sklenila, da poruši večje število malih hišic, ki kvarijo okolico divnega naravnega parka Marjana. Z rušenjem se bo pričelo takoj, ko se bo z lastniki dosegel sporazum glede odškodnine.

• **Strela ubila vojaka.** Ob priliki nevihte, ki je v soboto divjala nad Varaždinom in okolico, je strela udarila v tamkajšnje vojašnico ter enega vojaka ubila, dva pa težko poškodovala.

• **Misteriozni napad v ponočnem Beogradu.** Mletačka ulica v Beogradu je bila v soboto ponoči torišče misterioznega dogodka. Kakor so izpovedali očividci, je služatelj medicine Milan Možuvinski z revolverjem streljal na služkinjo Milico Mandovac, potem pa zbežal. Težko ranjeno se je dekle zgrudilo na tla. Dijak je bil tekom noči aretiran, a je odločno zanikal, da bi bil on streljal. Tudi dekle je izjavilo, da njen ljubimec Možuvinski ni streljal nanjo. Policija nadaljuje preiskavo.

ITO — zobna pasta najboljša!
V spomin tovariša Vehovarja daruje višji sod svet. Mladici 100 Din za slepe.

• **Oblike kemično čistil, barva, plisira in laka tovarna Jos. Reich**

• **Vse nosi le kopalne obleke** znamke »IKKOL«, ker se odlikujejo po izvrstni kvaliteti in čudovitem sestavu barv.

• **Imenovanje v grob svojega prijatelja** gospoda Ivana Kostreva v Ljubljani je daroval gospod Franc Golob, tovarnar na Viču za Društvo slepih 300 Din. 855

Takoj s prvim solncem moramo pričeti s solnčnimi kopelmi, tedaj pa je posebej važnosti maža z Niglerol ojem ali Niglerol kremo. (Patent št. 5622) za solnčenje in masažo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5.

Iz Ljubljane

u— **Marta za abonma A.** V sredo, dne 26. t. m. se je poje v ljubljanski operi »Marta« v občinski zasedbi s Popovičevom, Medvedovom, Banovcem, Betetom in Jankom. Pri tej predstavi se poslovi od ljubljanske operne publike odlični član naše opere gosp. Banovec, ki gre na enoleten študijski dopust. Gospod Banovec je kreiral s svojim lepim glasom na našem odru celo vrsto prvih lirčnih tenorskih partij ter jih vse odpel s finim muzikalnim občutkom. Par let sem je bil nosilec lirčne tenorske stroke na našem odru. Opero dirigira kapelnik Neffat, režira ravnatelj Polič.

u— **Šentjakovski gledališki oder.** Gostovanje dramske sekcije JNAD »Jadrana« se bo vršilo definitivno v četrtek, 27. t. m. Igrala se bo izvrstna Andrejeva drama »Študentovska ljubezen«. Vstopnice se dobe v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu.

u— **III. javna produkcija gojencev tukajšnega drž. konservatorija** bo v torek, dne 25. junija ob 20. v Filharmonični dvorani. Na sporedu so skladbe komornega značaja, zato nosi ta večer naslov »Komorni večer«.

u— **Sklepna IV. javna produkcija gojencev drž. konservatorija v Ljubljani** se vrši v četrtek, ne 27. t. m. v Filharmonični dvorani. Poleg posameznih gojencev nastopi ta večer tudi konservatorijski orkester pod vodstvom opernega ravnatelja g. Mirko Poliča. Vstopnice v Matični knjižarni.

u— **Matura na drž. realki v Ljubljani.** Pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. Josipa Westra, prosvetnega inšpektorja v pok., se je vršil višji tečajni izpit v času od 8. do 22. junija 1929. Izpričevalo zrelosti

Damske poletne obleke
etamin, delen in koton od Din 7 naprej
raznovrstne svilene od Din 150 naprej
F. in I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
Oglejte si razstavo v izložbi! 8022

„Schulz Universal“ tehnična
pospeš delo v obratih, zato je danes povsod neobhodno potrebna. Zahtevajte brezobzorno ponudbo ali poost zastopnika. Jugo Schulz d. z. o. o., Ljubljana.

NOGAVICE z ŽIGOM
Ključ
Najboljše, najtrajnejše, zato
13 najcenejši

so prešli sledeči(e) kandidati (kandidatnje) Bačar Albin, Brnčič Ivan, Bufon Zmagoslav, Čadež Vladimir, Černe Janez, Ditrich Bogdan, Dobovšek Franc, Glaser Danica, Gnezda Franc, Golias Henrik, Gregorin Hrvoje, Kalaš Bohuslav, Kersnik Janko, Knaflič Aleksander, Kolar Emil, Kristan Danilo, Kukec Adolf, Kulakova Tatjana (z odliko) Levčar Ivan, Mašera Sergej, Ostan Izidor, Polz Karol, Ribnikar Dušan, Sinkovec Lucijan, Štrukelj Ivan, Železnikar Dušan, Žiž Ivan, Žiž Peter, Živec Franc, Žorža Marcel.

u— **Na Vidovdan 28. t. m.** bo razobesila mestna občina na svojih postoljih zastave. Vabim meščane, da okrase svoja poslopja istotako z narodnimi zastavami. Župan dr. Puc.

u— **Rdeči križ.** Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani razpisuje te dni svojim članom položnice za plačilo članarine. Vljudno prosimo vse, ki so do sedaj podpirali našo človekoljubno organizacijo, da ji ostanejo zvesti tudi v bodoče, ter nakažejo v to svrhu po 30 Din kot letošnjo članarino. Društvo razvija živahno delovanje in si je stavilo velike naloge v korist bednim in nesrečnim, ki jih bo pa moglo uspešno vršiti le, ako bo njegova organizacija krepka in bo uživala vsestranske simpatije ljubljanskega prebivalstva. Ravnokar se dovršuje prvi del samaritanskega tečaja za učiteljice in učitelje ljubljanskih šol, ki ga z veliko vestnostjo poseča nad 40 udeležencev. Začetkom julija pa pošljemo v ferijalno kolonijo na Trato 30 narevnejših ljubljanskih dečkov brezplačno. Krajevni odbor je ukrenil vse potrebno, da bodo imeli naši malčki v lepi Poljanski dolini najprijetnejše življenje.

u— **Seznam najdenih predmetov.** V času od 1. do 16. t. m. so bili policiji izročeni naslednji najdeni predmeti: lakasta ročna torbica, listnica z 120 Din, denarnica z zastavnim listkom mestne zastavljavnice št. 3422, listkom urarja Vilharja in naslovom: Jožef Streher USA, dvokrovna srebrna ura, 600 Din, pozlačeni rožni venec, srebrn obsek z 2 slikama, zlat prstan z napisom: »Julka 31. XI. 1928«, zlat prstan z rdečim kamenčkom, srebrna cigaretna doza z monogramom V. P., par gale rakavice, dvokolesni vozček, 1 m. črna kloba, siv moški klobuk, bel prt in moški čevlji iz rjavega usnja.

u— **Pri javni borzi dela v Ljubljani** je od 16. do 22. t. m. iskalo dela: 17 hlapev, 1 drvar, 1 rudar, poslovođa, 4 vrtnarji, 1 pekar, 1 kletar, 7 kovačev, 4 železostrovarji, 2 kletarji, 1 brusar, 1 brusar, 1 stroj. tehnik, 9 stroj. ključavničarjev, 6 elektro-monterjev, 1 puškar, 2 urarja, 30 mizarjev, 2 kolarja, 2 žagarja, 1 pletar, 4 sedlarji, 2 usnarja, 3 strojarji, 3 tkalci, 1 predilec, 3 tapelniki, 16 krojačev, 32 čevljarjev, 1 čevljar, pririzovalce, 5 brivcev, 6 knjigovezov, 1 kart. delovodja, 2 minjarja, 15 pekov, 5 mizarjev, 1 natakar, 9 tesarjev, 5 slikarjev, 1 dimnikar, 6 zidarjev, 1 črkostavec, 4 pisarn. sluga, 9 pomoč delavcev, 4 kurjači, 4 avtomobaniki, 17 trg. pomoč., 75 navadnih delavcev, 9 knjigovodij, 29 zaseb. uradnikov, 2 les. manipulant, 1 ekonom, 1 lesostrugar, 9 stavb. ključavničarjev, 3 vodovodni inštalaterji, 7 vajencev.

u— **Oslapljena trgovka.** Trgovka in gostilničarka Tereza Pogačarjeva v Zg. Šiški 84., je nazariala, da je pri njej dalje časa jemal neki čevljarski pomočnik Andrej R. razne specerijske potrebščine proti 14 dnevnemu odplačilu R., ki se je zadolžil v poslednjih dveh tednih pri njej za okrog 400 Din, pa je sedaj neznanomak izginil, ne da bi poravnal svoje obveznosti. Kam jo je mož pobrisal. Pogačarjeva, seveda ne ve in je zaradi tega zadelo izročila policiji.

u— **Dvonožni lisjak.** Na vrt posestnika Ivana Šilovca na Glinah 4., na Cesti XV. se je splazil v noči na 23. t. m. neznani kokašji tat. Ljubitelji perutnine je prišel čez Garadaščico in prekoračil ograjo, nakar je vdrl v kokošnjak ter izmed številnih kokašji izbral štiri najlepše komade in jih odnesel. Šilovca je okodoval neznani tat za okrog 160 Din vrednosti. Tatvino je takoj prijavil policiji, ki ima na sumu kot tatu nekega znanega pohalača.

u— **Jedlini pribor** najfinišše kvalitete. P. Čuden, Prešernova ulica 1.

u— **Znani vojvodinski psihografolog Winter** ostane v Ljubljani le še v torek in sredo in spremlja obiske v hotelu »Slon«. Analizira rokopise ter ugotavlja preteklost, sedanjost in bodočnost. Javnosti je znano, kako je ta grafolog v Banatu razkrinkal že več zločincev in tudi bavo Anjuko. 852

u— **Tovariša okradel.** Pekovski pomočnik France B. in krojaški pomočnik Viljem P. sta se našla prednočnim v mestu, nakar sta krenila v neki lokal, kjer sta naletela na neko žensko, ki ju je odvedla pozneje, ko so se ga vsi trije že pošteno nabrali, na svoj dom. Tamkaj je France kmalu zaspal in se zbudil zjutraj sam. dočim je Viljem izginil. Z njim vred pa je izginila tudi Francetova listnica, v kateri je bilo sto dinarjev gotovine. Razžaljeni France je tovariša prijavil policiji in je Viljem priznal, da je Franceta res okradel, dočim je ta spal.

Iz Maribora

a— **»Cerkvena miš« v marib. gledališču.** Ponovno opozarjamo na premiero »Cerkvene miši« v sredo v tukajšnjem gledališču. Ta izredno zabavna in igralsko zelo uspeša komedija je predvideno zadnja predstava letošnje sezone.

a— **Lepi prispevki za poštinsko okrevanje na Pohorju.** Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine je prejelo za zgradbo in opremo poštinskega doma pri Sv. Martinu dosedaj naslednje prispevke: g. oblastni komisar 20.000 Din, dalje 50 kaval. 45 notnih mizic in drugi inventar; uprava splošne bolnice v Mariboru eno zložljivo reparacijsko barako; grof Attems stavben les; opekarna Pipuš v Račjem en vagon strešne opeke; opekarna Dervuscheg en vagon zidne opeke z dostavitvijo v Slov. Bištrio; pekar Heričko popust 3500 Din pri postavitvi velikega štedilnika; tovarna Doctor & drug inlet za podglavnike; to-

Kino Ljubljanski dvor!
Danes premijera!
Sin prerije
Divje borbe in pustolovščine.
Ob 4., 7., 9., 9. Tel. 2730.

varna Soneky platno za rjuhe in blago za birače; trvdka Weka eno žimnico; trvdka Ilger eno stensko uro; trvdka Kovčič, eteklenice in kozarce. Vsem darovalcem pri-erena hvala!

a— **Velike strelske tekme v Mariboru.** Včeraj so se mudili v Mariboru delegacije strelskih družin iz Beograda, ki so imele skupno set: s preds. »nki mariborske strelske družine in z zastavlj. Slovenskega lovskega društva. Sklenjeno je bilo, da priredi v dneh od 4. do 10. avgusta na mariborskem vojaškem trelišču velika strelska tekma z zanimivim in najraznovrstnejšim sporedom, ki naj pokaže sposobnost naših strelcev v vseh panogah strelske umetnosti. Želeli je, da se zlasti domači strelci udeležijo teh tekmovalj v čim večjem številu. Priprave za tekmo so se že pričele. Za najboljšie strelce s pripravljene nagrade v vrednosti okrog 100.000 Din. Dejstvo, da je pokrovitelj tekme Nj. Vel. kralj, ki se bo bržkone tudi osebno udeležil prireditve, mora biti v spodbudo slehernemu strelcu in lovcu.

a— **Maturantom mariborskega učiteljskega iz 1. 1880, 1881, in 1882.** Letos se bo naš tovariški sestanev vršil v Mariboru in to v restavraciji »Gambirn« (nekdanjemu učiteljsku) dne 13. julija s pozdravnim in zabavnim večerom ob 20. v mali dvorani. Dne 14. julija zarana sv. maša zadušnica za pokojne tovariše in profesorje, obisk pokopališča, obisk drž. učiteljskega, skupni obed ter izleti po sklepu predlagateljev. Podrobno na sestanku. Prinesite stare spomine za razstavo s seboj. Učitelji veterinarji in drugi pripravljeni tovariši dobro došli. Udeleženci naj se pravočasno javijo pri A. Porekarju Maribor, Tattenbachova ulica 26-1.

a— **Svinjski sejm.** Ker je v petek 28. t. m. na Vidov dan državni praznik, bo prihodnji svinjski sejm v četrtek, dne 27. t. m.

a— **V tobečni trafikli Gosposka ulica 20 v Mariboru** se dobijo srečke od Rein i drug. Zahtevajte načrt brezplačno. 825

Iz Celja

e— **Odhod ravnatelja Grudna iz Celja.** Včeraj je nastopil v centrali Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani svoje novo mesto dosedanj ravnatelj podružnice iste banke v Celju g. Mirko Gruđen. Tekom svojega 16 letnega bivanja v Celju se je g. ravnatelj agilno udeleževal v skoro vse tukajšnjih narodnih in kulturnih društvih. G. ravnatelja bo ohranilo vse Celje kot ljubljanskega družabnika in zavednega narodnjaka v zvestem, prijaznem spominu in mu klče ob slovesu vsu srečo na novem mestu v beli Ljubljani!

e— **Nabavite pravočasno srečke drž. razl.** Isterite! Ponovno opozarjamo vse dosedanje in nove igralce v Državni razredni loteriji, da so srečke I. razreda 18. kola v Celje že pred dnevi prispele in se dobe v podružnici »Jutra« v Kocočevi ulici 2. Vsi, ki so zadel v preteklem 17. kolu, se pozivajo, da pošljejo izžrebane srečke Združni hranilnici, reg. zadr. z om. zav. v Ljubljani, Sv. Petra cesta 19, ki jim bo izplačala dobitke.

e— **Zglasitev vojnih obveznikov v Celju.** Pozivajo se vsi v mestu Celju bivaajoči vojaški obvezniki rojstnina letnikov 1879 do 1908 in sicer ne glede na pristojnost, ki se čutijo zaradi bolezni ali drugih hih za vojaško službo nesposobni, enako pa tudi vsi oni, ki po letu 1921 iz kateregakoli vzroka še niso položili vojaške prispege, da se osebno zglasijo do vključno 6. julija pri mestnem vojaškem uradu ob 9. do 12. v sobi št. 14. v I. nadstr. Zaradi prispege se morajo javiti tudi vsi oni, ki so med vojno ali po vojni bili od vojaških preglednih komisij spoznani sposobnim ter oproščeni službovanja v vojski zaradi poklica ali kot hranilci. Istotako se morajo zglasiti vsi bivši rezervni oficirji, ki so bili kot taki sprejeti v našo vojsko. Prijavitelj se morajo končno vsi zaačasno nesposobni obvezniki letnika 1898. Nevednost o tem razglasu ne opravičuje.

e— **Težka nesreča med delom.** V petek zvečer je pomagala v Petrovčah pri Celju 29 letna žena železniškega obhodnika proge Angela Pavčičeva na kozolcu posestnika Stmada spravljati seno. Nenadoma je Pavčičeva splošdetelo in je padla s kozolca na tla. Zlomila si je hrbtnico in je bila takoj prepeljana v celjsko javno bolnico. Njeno stanje je še vedno nespremenjeno kritično.

e— **Avtomobil povozil pešca.** V nedeljo dop. okrog 10. ure se je zgodila na najbolj prometnem cestnem križišču pred Stermečkijev trgovino v Celju nesreča, ki bi lahko izostala, če bi vodnik avtomobila in povozenec bila nekoliko bolj previdna. Sredi ceste je stopal 45 letni delavec Franc Ramšak iz Gaberja, uslužben v tovarni Westen. Nenadoma je pripeljal za njim z avtomobilom inž. Franc C. iz Krmelja na Dolenskem. Ker Ramšak ni slišal opozorila, se seveda ni umaknil na hodnik. Sledila je nesreča, da je avtomobil podrl Ramšaka na tla in mu prizadel nekatero lažje telesne poškodbe. Zahteva pa baje zelo visoko odškodnino.

e— **Karambol kolesarja z avtomobilom.** Težji nesreči je za las ušel v nedeljo dopoldne 16 letni brivski vajenec Maks Bornšek iz Zgodne pri Celju. Fant se je pripeljal na kolesu. Za kresijo s precejšnjo naglico in hotel zaviti v desni del Gledališke ulice. Ker pa je držal v eni roki veliko pleteno košaro, je obvladal kolo le z eno roko. To pa je postalo zanj usodno. Iz

Vodnikove ulice je pripeljal v Gledališko ulico avtopodjetnik Alojz Drogenik iz Celja s svojim osebnim avtomobilom. Nesrečno naključje je hotelo, da mladi Bornšek ni mogel več ustaviti kolesa in se je zaletel v avtomobilov trup. Posledica karambola je bilo popolnoma skrivljena in razbita sprednje bicikljevsko kolo, dočim je fant izvozil brez poškodb.

e—Spoustite nočni mir! Kar uganjajo nekateri nočni junaki, presega že vse meje. Še pred kratkim smo poročali o »hunske« pohodu in pustošenju petorice obrtnih pomočnikov, ki so prevrnili in uničili vse, kar jim je prišlo pod srbeče prste, prednočnim pa je bila policija naprošena za intervencijo v neki hiši v Zavodnji, kjer je baže nekdo slavil god. Ker pa se je zbralo na godovanje precej prijateljev, ki so v pozni nočni uri začutili v sebi odlične pevke in glasbene sposobnosti, ljudje v bližini nikakor niso mogli niti za hip zatisniti trudnih oči, ker se niso navelani na hipermoderne produkcije raznih zakopanih talentov s celjske periferije.

Velik požar v Zg. Besnici

Kranj, 24. junija

Vas Zg. Besnica pod Sv. Joštom je zadela danes popoldne velika nesreča. Zgorlo je trem posestnikom sedem objektov. Požar so povzročili okrog 12. nemazirani otroci, ki so se igrali z vžigalicami. Ogenj se je naglo širil in videl se je da lež. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Kranja, a je bil oženi tedaj že na višku. Iz Krana je prišla tudi orožniška patrulja. Škoda se ceni na pol milijona dinarjev.

Naši izseljenci v Belgiji Nemčiji in Holandiji

Pod pokroviteljstvom izseljenškega komisariata naše države se pripravila za dobo od 23. avgusta do 12. septembra izlet naših državljanov iz Holandije, Nemčije in Belgije v domovino.

Po dolgem času hočejo naši izseljenci zopet obiskati svoje rodne kraje, svoje sorodnike in prijatelje. Izletniki bodo odpravili 26. julija s posebnim vlakom iz Aachena v Ljubljano, kjer bodo obiskali veselesjen. Naslednji dan obiščejo Bled in bližnja mesta. Iz Ljubljane se bodo vračali 10. septembra. Izletniki bodo dobili vozne olajšave, katerih bodo deležni gotovo tudi v domovini poleg znižane vstopnine v gledališča, muzeje itd. Prijava za izlet sprejema g. Ivan Zupanc, Brunsum, Ackerstrat 72, do 12. julija. Odbor za izlet tvorijo za Westfalijo Adolf Bolha, za Holandijo Ivan Zupanc in za Belgijo Ivan Smodic.

Iz Kranja

r— Iz nedeljske kronike. Preteklo nedeljo je bilo solčno vreme izrazilo v Savu in Kokro izredno mnogo ljudi. Najživahnejše je bilo na bregovih Save, zlasti okrog železniškega mosta, kjer kraljuje studenčarja. Proti večeru se je Kranj polnoštevno zbral na travnikih za »Krono«, kjer so se divili akrobatski umetnosti skupine simpatičnih kozakov na konjih. Gotovo so odnesli tudi par dober gmeten uspeh. V večernih urah je začaralo nebo od svita številnih kresov. Zlasti močnega kresove so začeli na Krvavcu, na Storišču in Dobru. Tudi škofjeleški griči od Sv. Jošta niso zaostajali.

r— Zrelostni izpiti na kranjski gimnaziji. Uspeh zrelostnih izpitov na tukajšnji državni gimnaziji, priobčen v nedeljski številki, popravljamo v toliko, da je 14 abiturientov dovršilo z dobim in 5 z zadostnim uspehom (ne obratno). Od ostalih so napravili eden z odličnim ter eden s prav dobrim uspehom. Rezultat letošnje mature, pri kateri ni bil nič preproben, je eden najboljših v povojnih letih na tem zavodu, za kar gre pohvala profesoromskemu zboru pod direktorjem g. Ivanom Košnikom.

r— Konj se splašil. Včeraj dopoldne, ko je bil velik tržni promet, se je pri tovarni »Vulkan« splašil konj neki posestnik. Konj je z vozom zdiral po ozki cesti proti kopališču. Posestnica je padla z voza, med tem ko je njen spremljevalec ostal na vozu. Lastnica je morala iskati zdravniško pomoč.

Iz Tržiča

— Vodovodna dela se bližajo svojemu koncu. Ta teden so dokopali do rezervarja pri Sv. Jožefu, kjer bodo napravili sedaj stik, da bodo baje že koncem tedna spustili vodo po novi cevi.

— Letovisčarji se vedno bolj oglašajo tudi v našem mestu. Planinski dom na Kofcah je že dobro zaseden. Na podružnico SPD prihajajo dnevno vprašanja, ali se dobe sobe s popolno oskrbo in po kakšni ceni. Celotno iz Bosanske Dubice žele priti na Kofce. Naša tujepokopna društva bodo storišila svojo dolžnost v polni meri, da se dvigne tujski promet.

— V bolnico so odpeljali tržiškega gostilničarja Blaža Hribarja, ki je prav nevarno obolel. Po prehladu v letošnji hudi zimi se mu je vnelo oko, ki je tako zateklo, da več mesecev ni nanj videl. Kakor je ugotovil zdravnik, so mu je sedaj začelo gnojiti na znotraj in potrebna bo težka operacija. Priljubljenemu gostilničarju, ki ima skrbeti za precejšnjo družinico, želimo, da skoro okreva in se zdrav povrne.

— Novo markirana pota. Markacijski odesk podružnice SPD v Tržiču je dovršil markacijo poti iz Tržiča preko Velike mize

ce na Kokovnico in Storišču ter opremil pot s potrebnimi orientacijskimi napisi. Sedaj pride na vrsto pot od Sv. Ane na Zelenico, ki se bo temeljito popravila in na novo markirala.

Iz Zagorja

r— Javni nastop Sokola. V nedeljo 30. t. m. ima naš Sokol javni nastop. Sodeluje rudniška godba pod vodstvom g. Srečko Godina.

r— Potreba javnega kopališča. Občinstvo se upravičeno pritožuje, da še sedaj nimamo kopališča, ki bi bilo iz zdravstvenih ozirov za prebivalstvo potrebno. Sedanji občinski zastop je nameraval že letos po možnosti to zadevo rešiti obenem z regulacijo Kotredesce. Oblasti pa niso potrdile proračuna in tako se načrt še ni izvedel.

r— Silno neurje s točo. V petek okrog 12.30 je nastala po neznosni soparici silna nevihta, med katero je neprenehoma treskalo in padala je vmes debela toča. Toča, ki je padala skoraj pol ure neprenehoma, je napravila ogromno škodo. Letina, ki je kazala dobro, je uničena. Ljudstvo je obupano, saj so uničeni skoro vsi poljski pridelek. Voda je hipoma pridrvila s hribov in nosila kamenje in zemljo, da je zamašila vse kanale. Delavci, ki so šli na delo, so morali brozgati vodo po cestah. Streha, ki je udarila v zvonik župne cerkve, je nagnila tudi križ vrh zvonika. Takega neurja ne pomnijo o dleta 1898. — Tisto leto je bilo v Zagorju toče, da jo je rudniški restavratel nosil v ledenico.

Dopisi

STIČNA. Dobro znano restavracijo pri kolodvoru v Stični je kupil od gospe Marije Hrstove g. Ožbolt Fačini, gostilničar in mesar pod Ivančjo gorico, za 511.000 dinarjev. Lesni trgovci g. Zajec iz Znojil gradi tik kolodvoru v Stični žaro na električni pogon in stanovanjsko hišo, kar je zopet lep napredek za Stično. Tudi tekstilno tovarno bi bili lahko že imeli v Stični, da ni bil nakup zemljišča s pretrano ceno preprečen. Pod točo snega letošnje zime se je porušilo Končinovo gospodarsko poslopje tik državne ceste v Stični. Kakor jo je knez stlačil, stoji še danes gotovo ne v okras okolice, ki je sicer lepa in snažna.

KRŠKA DOLINA. Na Muljavi je letos še precej živahno. Izletniki se množe in pridno obiskujejo Jurčičovo rojstno hišo in na zanimivo Jurčičovo sobo pri gostilničarju »Cirilu«, ki je nečak pisatelja Jurčiča. Tudi šole so pridrele več skupnih izletov na Jurčičev dom. Izleti na Muljavo so jako prikladni za nedelje; od postaje v Stični je samo 1 uro hoda v Jurčičovo rojstno vas. Kdor obišče Muljavo, naj ne pozabi pogledati v cerkvi na Muljavi oltar, ki je med najlepšimi v Jugoslaviji. Letos je bil rekonstruiran, vendar je ostal star. Cerkev je zanimiva tudi zaradi tega, ker je še danes videti v podstrešju bruno, ki so ga nazigali Turki, hoteč zažgati cerkev. Sodalčariji imajo glede snage zelo stroge predpise. Žal, se vsi sodalčariji ne ravna po njih. Gostilniški gost v Zagradcu se je pritoževal, da je naletel na steklenico, ki je nosila sledove živinskih odpadkov. To je lahko močeno, ker nekdo razvaža iz Ljubljane sodavico z avtom, na katerem se transportirajo tudi teleta, kar nikakor ne gre skupaj. Mora se skrbeti, da se steklenice umijejo, preden pridejo na gostilniško mizo. To je tudi v interesu tuiskega prometa, ki je še slabo razvit v Krški dolini, a je toliko zanimiva, da lahko privabi tujce. Tu so lepi slapovi Krke in podzemne jame, od katerih je največja ona na Krki.

ROGATEC. Naše gasilno društvo je v nedeljo 2. t. m. slavilo blagoslovitev svoje nove motorne brigadne. Ob obilni udeležbi domačinov in gostov se je slavje izvršilo na zelo lep način. Po presrečnem sprejemu gasilcev in zastopnika žalske gasilske župe na kolodvoru se je ob 10. vršila služba božja, nato pa blagoslovitev brigadne na trgu. Navzoče je prvi pozdravil g. dr. Ogrčev, nakar je delegat Kronovšek iz Žalca v lepih besedah obeležil pomen slavlja. Domači častni načelnik se je zahvalil vsem do brotnikom, ki so pripomogli k nabavi brigadne. Kumice so bile gospe Kolmanova, Zmurova, Rojnikova, Vavričkova in Marincova. Slednja je v teletnem govoru podarila obljubo, da bodo kumice zvesto stremele za podpiranjem gasilskih težnj. Popoldne se je razvila prijetna ljudska veselica, ki je potekala v neskaljenem vedrem razpoloženju.

SLOVENSKA BISTRICA. Stavbno delo se je letos pri nas razvilo, kakor do sedaj še nobeno leto po prevratu. Na oglu trgovine Omerzu gradi svolo trgovsko hišo trgovec Müller. Stavba pride v kratkem pod streho. — Zazidanje tega prostora bo zelo polepšalo naše mestce na tem koncu. — Nune, ki jo kupile Koflerjevo hišo, popravljajo stavbo in jo povijajo v drugo nadstropje, tako da bo ta prej zanemarljiva hiša dobila lep lice. — Industrialec Stiger je kupil nekdanjo Pongracovo hišo na Glavnem trgu in jo sedaj v velikem adaptira. Obširna adaptacijska dela se vrše na hiši dr. Pučnika, ki jo je kupil lansko leto od mariborskega trgovca Pirchana. Trgovec Vezjak je postavil na mestu, kjer je lansko leto njegova hiša pogorela, novo, trgovskimi in stanovanjskimi svrham namenjeno novo hišo, ki bo še letos dokončana. Razen teh del, ki so v polnem razmahu, se pripravljajo še druge stavbe. — Meščanska šola je priredila lepo uspešno prireditve v hotelu »Beograd«. Namen prireditve je bil,

z vstopnino omogočiti absolventom te šole izlet na Sušak. Nastopili so šolski pevski zbor in šolski orkester ter šolski diletanti z Ribičičevo trojejanjo »Vraze«. — Čitalnica in Sokol priredita na Vidovdan v proslavo tega dne v dvorani Oskrajne hranilnice slavnostni večer.

Sokol

V Poznanj in Posen! Odhod iz Ljubljane (glavni kolodvor) danes 25. t. m. ob 12.04. Zbor vseh na kolodvoru v Mariboru ob 14.52. Znače, elavnostne kroje in društvene legitimacije vsi s seboj! Zdravot! — Starešinstvo ISS.

Sokolsko društvo v Ptuj. Pretekli mesec so se vršili v našem društvu prednjaški izpiti, h katerim so se prijavili št. Kolarič Karel, Likar Ivo, Kveder Drago, Petrovič Ivan in Stajnik Milko. Z njimi je pridobilo društvo 5 vztrajnih pomočnikov in vnetih apostolov Tyrševe ideje. Z zaključkom tega tečaja pa je prišel 6. društveni prednjaški tečaj, ki bo trajal nekoliko do meseca aprila 1930. Posejajo ga 4 bratje in 3 sestre. Poklicanih je bilo sicer več, a so se ustrelili enoletnega tečaja. Onim, ki so vztrajali pa kličemo: Le vztrajno k cilju! Na Vidov dan pa priredi naš prosvetni odesk družabno popoldne za naraščaj in deco v Švicariji. Na sprejedu bo predavanje o desetletnici Jugoslovenskega Sokolskega Saveza, dalje pravljice in otroška tombola. K prireditvi se vabijo tudi starši. Dobitke za tombolo sprejema prosvetni odesk v društveni pisarni. Na predvečer Vidovega dne se bo vršil tretji družabni večer za članstvo.

Sport

Nedeljski sport

Čudne rezultate je dal nogometni turnir, ki se je odigral v nedeljo v korist JNSA in pri katerem so sodelovali prvorazredni Primorci, Ilirija in Hermes in drugorazredni Slovan. Tekme so trajale vsaka po 45 minut. Ilirija in Slovan sta z 1 : 1 igrala neodločno. Pri tem je pripomnilo, da je bil gol za Ilirijo dokaj domoljubi. Zreč je določil Ilirijo za zmagovalca. Zmago 1 : 0 se ima Primorci zahvaliti samo Hermosovemu branilcu, ki je zabil avtogol. Finale Primorci : Ilirija je klub podaljško ostal z 0 : 0 neodločno. Tudi tukaj je stopil v veljavo zreč ter je določil Primorci za zmagovalca, ki je dobilo darilo LNP, okusno paketo. — Subotični Zeleničarji so v Mariboru porazili domače Zeleničarje s 4 : 3 (1 : 1). — Hajduk se je na domačih tleh revanširal za poraz prejšnjega dne in je zmagal nad zagrebško Concordijo s 6 : 4. Beograjski univerzitetni sportni klub je praznoval 10letnico svojega obstoja. Prvi dan v nedeljo je reprezentanca beograjske univerze premagala reprezentanco ljubljanske univerze z 2 : 0 (1 : 0). V drugi tekmi je BUSK premagal zagrebško Viktorijo s 4 : 2 (4 : 1). — V soboto se je pričelo prvo kolo tekmovalja za srednjeevropski pokal, ki se je nadaljevalo v nedeljo. Najslabše sta odrezali češkoslovaški moštvi. V soboto je morala Sparta v Budimpešti kloniti pred Ujpestom z 1 : 6, v nedeljo pa Slavija v Turinu pred Juventusom z 0 : 1 (0 : 0). Na Dunaju je avstrijski prvak Rapid porazil Genovo s 5 : 1 (3 : 1). Največje presenečenje pa je bila izredno visoka zmaga Vienne nad madžarskim prvakom Hungarijo s 4 : 1 (2 : 1). — V Černovicah sta tekmi med dunajsko Hakoah in tamonjuno Hakoah ostali s 3 : 3 (1 : 1) in 0 : 0 neodločno. Teplitzer FC je porazil na domačih tleh WAC z 2 : 1 (2 : 0). V Helsinborgu je dunajska Austria premagala južnošvedskega prvaka HIF s 3 : 1 (1 : 0). Norveška : Danska v Kopenhagi s 0 : 0 (1 : 0). Nemčija : Švedska v Kölnu s 0 : 1 (0 : 1). V južnonemškem prvenstvu je proti vsakemu pričakovanju porazila frankfurtska Eintracht I. FC Nürnberg z 1 : 0. Finalna tekma za italijansko prvenstvo je prinesla zmago Bologne nad Turinom z 2 : 1.

Nekoliko kasno se je vršil v nedeljsko olimpijski petboj za prvenstvo Slovenije v letu 1928. Startali so samo trije atleti, člani ASK Primorja, ki so si izboljšali dosedanj slovenski sport v petboju, ki ga je branil Ilirijan L. Zupančič. Zmagal je Viktor Petkovšek z 2664.155 točkami pred Slamičem (2631.475 in Korčotom 2579.005).

SK Ilirija je v internem tekmovanju v svojem novem higijenskem kopališču preizkusila prvič letošnje plavalce in plavalke. Videlo se je, da je bilo to prvo tekmovanje. Treba bo pač še mnogo intenzivnega treninga, da bodo mogli plavalci uspešno nastopiti v letošnjih težjih tekmovanjih.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 18.30 igralo juniorji s SK Svoboda. V gardeobah 18. moralo biti sledeči: Baum L., Ljajce, Bizjak, Sinkovec, Sinkule, Jug II., Pišek II., Lipovšek, Šlapan, Klopčič, Baum II., Mlinar, Saleari, Končan, Zorjav. — Načelnik.

Službeno iz LNP. Kratka seja upravnega odbora LNP bo danes, v torek ob 18.30 na verodostojne kavarne Evrona. Jutrišnja redna seja poslovnega odbora odbode. — Tajnik I.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes v torek ob 18. trening skupne I. jutri ob 18. igra rezerva na dva gola s Svobodo, v četrtek zopet trening skupne I. — V petek, soboto in nedeljo popoldne je izrišče za trening zaprto zaradi desetletnice Hermesa. — Načelnost.

SK Svoboda. Danes v torek ob 18.30 trening juniorjev na izrišču Primorja s ASK Primorjem. Prosim točno ob 18. ure v naši garderobi. V sredo trening I. moštva s SK Ilirijo na izrišču Ilirije. Sledeči igralci naj bodo točno ob 18.30 v naši garderobi: Pugnja, Gašperšič, Večerin, Boncl, Fleischer, Habicht, Ozebek, Vrtačnik, Koser, Zore, Jakša, rez. Papler, Sušteršič, Milosavičević. — Načelnik.

SK Ilirija (sabljaška sekcija). Redni trening (sola sabljanja) se radi zaključila šol in odhoda večjega števila članov sekcije na počitnice prekine s 30. t. m. ter se bo nadaljeval v mesecu oktobru t. l. Članom, ki ostanejo v Ljubljani, je galerija v Narodnem domu tudi še v naprej ob ponedeljkih in četrčkih v določenem času na razpolago za vajenje. V jeseni se bo poduk sabljanja nadaljeval v dveh tečajih, in sicer v nadaljevalnem tečaju sedanjih članov in v tečaju za novo prilažene člane začetnike. Področnost glede začetka jesenskih tečajev se bodo objavile v časopisih. Prijava novih članov se sprejemalo do 1. oktobra na naslov: SK Ilirija (sabljaška sekcija) noštni predal.

Seja tehniškega odbora JZSS se vrši danes zvečer ob pol 9. v damskem salonu kavarne Emona.

Naš izvoz v maju

Povečanje napram maju lanskega leta.

Po podatkih generalne direkcije carin je znašal naš izvoz v maju t. l. 461.117 ton v vrednosti 533.66 milijona papirnatih, odnosno 48.69 milijona zlatih dinarjev. Ker je lani v istem mesecu znašal naš izvoz 331.625 ton v vrednosti 431.66 milijona papirnatih, odnosno 39.42 milijona zlatih Din, znaša torej povečanje izvoza 129.495 ton v vrednosti 102 milijona papirnatih ali 9.27 milijona zlatih Din. Napram aprilu t. l. je izvoz v maju t. l. manjši. V prvih petih mesecih t. l. se je izvoz (po vrednosti v milijonih Din) gibal tako-le: januar 425.7, februar 385.1, marec 499.4, april 615.0, maj 533.6; skupno 2458.8, dočim je lani v istem času znašal izvoz vrednost 2232.7 milijona Din. Letošnji višek znaša torej 226.1 milijona Din (10.13 %).

Glavni predmeti našega izvoza v maju t. l. so bili (po vrednosti v milijonih Din): gradbeni les 163.8, jaja 51.1, pšenica 32.9, surovi baker 32.8, svinje 17.8, izkopane in razne rude 17.7, cement 16.1, goveda 15.8, hrastovi železniški pragovi 14.3, koruza 12.0, sveže meso 11.6, lesni izdelki 11.2, konji 9.8, les za kurjavo 9.3, amonjakova soda 8.9, predvilo 6.6 in ostalo. Omenjamo še kot za Slovenijo važno, da smo v tem času izvozili za 3.6 milijona Din vina in za okroglo 2 milijona Din hmelja.

Uvozni podatki za maj nam še niso znani. Verjetno je, da se je napram lanskemu letu pasivnost naše trgovinske bilance dalje zmanjšala, kakor je nazadovala že v prvih štirih mesecih letošnjega leta.

— **Terjatve naših državljanov, nastale v času italijanske okupacije.** Po zakonu o konvencijah in specialnih sporazumih med kraljevino SHS in kraljevino Italijo od 6. decembra 1928 (»Uradni list št. 25/7) imajo naši državljani, fizične in pravne osebe, pravico do povračila imovine, pravice in koristi, ki so jim bile odvzete ali konfiscirane iz političnih in drugih razlogov. Prav tako imajo pravico do odškodnine za blago, rekvirirano po odredbah prejšnjih avstrijskih, madžarskih ali avstro-madžarskih vlad kakor tudi kraljevine Italije, ako jim ni bilo plačano. Po tem zakonu morajo vrniti italijanski posestniki depote, vrednote, hranilne knjižice, material in predmete vsake vrste, kar jih je bilo odnešenih med vojno ali po vojni z ozemlja, pripadajočega sedaj naši državi, ki jih branijo sedaj italijanske fizične ali pravne osebe, vstevši kakršnekoli družbe, poslujoče na ozemlju kraljevine Italije. Prav tako spada med predmetne terjatve blago, ki je bilo poslano po pošti ali železnici ali na kak drugačen način z ozemlja prejšnje Avstro - Ogrske, ki je pripadlo Italiji, pa ni bilo predano prejemnikom, ki žive v naši državi. Vse take terjatve naj prijavijo naši državljani do konca t. m. neposredno finančni direkciji v Ljubljani. Po možnosti naj priloge dokazila.

— **Ustanovitev Zveze industrijeve jedilnega olja SHS.** V nedeljo 23. t. m. je bila ustanovljena Zveza tvornice jedilnega olja, katere cilj je zaščita in pospeševanje te domače industrije, kakor tudi podpiranje kmetijske panoge, ki je v zvezi s to industrij. K zvezi je pristopilo 9 največjih tvornic, dočim so si ostale pridržale rok za odločitev, da se naknadno pridružijo Zvezi. Pravila so sprejeta in se bodo predložila oblastvu v potrdilo. V začasno upravo so izvoljeni zastopniki posameznih tvornic gg.: Dragoljub T. Sterič, industrije iz Beograda; direktor Ljudevit Braun iz Koprivnice; Djoša A. Organdjijević, industrije iz Veleša; B. Marčić, industrije iz Bara; Petar Mladinec, predsednik oljarne iz Pučišča; v nadzorni odbor pa gg.: Tade Mardulko, industrije iz Veleša; Albert Stiger, industrije iz Slovenske Bistrice, in Dragutin Gilič, industrije iz Leskova. Zveza je sklenila pristopiti k Centrali industrijskih korporacij.

— **Stanje Narodne banke** dne 15. t. m. (Vse v milijonih Din; v oklepajih spremembe napram stanju (8. t. m.): Aktivna: kovinska podlaga 312.2 (— 24.2); posojila 435.8 (— 25.0); saldo raznih računov 405.8 (— 60.4). Pasivna: novčance v obtoku 5025.7 (— 136.0); državne terjatve 185.5 (— 33.9); razne obveznosti 791.0 (+ 60.2). Ostale postavke pri pasivah in aktivah brez posebnih sprememb.

— **Obli kreditni banki v Beogradu odvzet posel z devizami.** Po odloku finančnega ministra je ukinjeno pooblaščenje za devizne in valutne posle Obli kreditni banki v Beogradu.

— **Londonski finančniki za ustanovitev Reparaijske banke v Londonu.** Skupina londonskih finančnikov okrog Midland - Banke je započela akcijo, da bi se Reparaijske banka ne ustanovila v Švici ali Belgiji, nego v Londonu, kjer naj bi bila v ozki zvezi z Midland - Banko, čeprav bi bila sicer formalno popolnoma samostojna. Ista skupina zahteva nadalje, naj se banka sprva bavi samo z reguliranjem reparaijskih plačil in interaliranih dolgov ter šele potem z drugimi posli.

Borze

24. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik. Največ je bilo zaključkov v devizah na Dunaj, Prago in Berlin. Potrebno po devizah je pokrila vso Narodna banka. Malo oslabei so Dunaj, London, Newyork, Praga in Trst.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila vojna škoda dalje izvršena in so tečaji malo poskočili. Zaključila se je za kaso in junij po 406, za julij 410 in za december po 424. V zasebnih vrednotah je bil neznačen promet. Od bančnih vrednot se je zaključila Jugo po 82, od industrijskih pa Gutmann po 205, Sečera na po 402 in Trbovlje po 499. Gutmann, Ljavanica in Trbovlje so se okrepili. Sečera na je bila slabša.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 29.844 — 22.904 (22.874), Berlin 13.565 — 13.595 (13.58), Brusel 7.9058, Budimpešta 9.9304, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9878 — 8.0175 (8.0028), London 275.67 — 276.47 (276.07), Newyork 56.83, Pariz 221.69 — 223.69 (222.69), Praga 18.23 — 18.08 (18.63), Trst 297.89.

Zagreb. London 275.67 — 276.47, Newyork 56.73 — 56.98, Pariz 221.69 — 223.69, Milan 296.768 — 298.768, Curih 1094.4 — 1097.4, Amsterdam 22.874 blago, Berlin 13.565 do 13.595, Dunaj 7.9878 — 8.0175, Praga 18.23 do 18.08, Budimpešta 9.9155 — 9.9455.

Dunaj. Beograd 12.4775 — 12.5175, Berlin 16.942 — 16.992, London 34.44 — 34.54, Milan 37.1675 — 37.2675, Newyork 710.15 do 712.65, Pariz 27.7650 — 27.8650, Pragau

Gospodarstvo

21.0875 — 21.1175, Curih 136.67 — 137.17; dinarij 12.44 — 12.50.

Curih. Beograd 9.1275, London 25.19, Newyork 519.60, Pariz 20.82125, Milan 27.185, Berlin 12.985, Dunaj 73.02, Praga 15.395, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.55, Sofija 3.75, Varšava 58.27.

Effekti.

Ljubljana. Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Prastrediona 850 d., Kreditni 170 d., Vevče 125—130, Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Sešir 105 d.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda naražna 405.5 — 407, kasa 405 — 407, junij 405 — 407, julij 409 — 411, december 424 do 428, investicijsko 84 — 85, agrarne 50 do 50.5, Bančne vrednote: Prastrediona 852.5 do 855, Munion 202 — 203, Kreditna Zagreb 93 denar, Srpska 151 denar, Jug 82 — 82.5, Narodna 7750 — 8250, Zemaljska 132 denar, Ljubljanska kreditna 123 denar, Poljo 15.3 do 16, Etno 164 denar. Industrijske vrednote: Narodna šumska 30 — 33, Gutmann 205 do 206, Slaveks 105 denar, Slavonija 175 denar, Drava 410 blago, Danica 135 blago, Sečera na 402 — 405, Ljavanica 190 — 200, Brod vagon 150 blago, Union 165 — 175, Vevče 125 denar, Isis 20 blago, Dubrovačka 500 denar, Oceania 180 — 200, Trbovlje 500 do 505.

Beograd, Borza ni poslovala.

Blagovna tržišča

+ **Ljubljanska blagovna borza** (24. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključki 4 vagoni olja, 1 vagon deke, 1 vagon podnice in 60 vagonov drv; skupno 63 vagonov. Ičejo se smrekove deske raznih dolžin in širin. Notirajo med drugim: smrekove in jelove deske — plohi, kon., od 16 cm naprej 540 — 560, hrastovi frizi 1100 — 1250, ogelci bukov 85—90 (za 100 kg), bukovna drva 21 do 23, hrastova 19 — 21. — Deželni pridelek: Tendence čvrstejša. Zaključeni 8 vagonov pšenice. Pšenice je bilo malo podražila. Nudili so: pšenice (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): 257.5 — 260, za julij 262.5 — 265; koruze: baško, promptno (mlevska vozina, plač. 30 dni, slov. postaja) 272.5 — 275.5; moka: »Og. loc. Ljubljana, odjem čega vagona, plač. pri prejemu 370 — 375; oves: baški (slov. postaja, navadna tarifa) 275 — 277.5.

+ **Novosadska blagovna borza** (24. t. m.) ni poslovala.

+ **Mariborski svinjski sejem** (21. t. m.) Dogon 234 svinj. Cene: prasi 5—6 tednov stari 150 — 180, 7—9 tednov 200 — 235, 3 do 4 mesece 280 — 420, 5—7 mesecev 550 do 670, 8—10 mesecev 700 — 850, 1 leto 950 do 1200 Din komad; 1 kg žive teže 10—12.5, mrtve 16 — 17.5 Din. Prodanih je bilo 207 komadov.

Šolstvo

Iz življenja in sveta

Dota, dota, sicer ne zlezemo iz kota!

Pomen in vloga dote pri ženitvi nekoč in sedaj — Idealni zakon proti materijalnemu — Dota zaželjena, vendar ne pogoj

Kadar govore današnji starci o odmirajočem svetu, mislijo v prvi vrsti nase in na svojo mladost. In kadar zabavljajo na kaj, imajo vedno v mislih današnje dobo, kateri očitajo, da je polna materijalizma. Rod, ki stopa v življenje, ni po njih sodbi prida — v primeri z njimi.

Ti očitki zadevajo vse sodobno življenje, tudi tisto ki ima opraviti s srcem — ljubezen. Pravijo, da se današnja mladina moži in ženi pod drugačnimi pogoji kakor nekoč. In velika je zamera, če se kje kak zakon razdere, zakaj v starih časih, pravijo, je bilo tako, da je šele smrt razdružila tisto, kar je zavezal duhovnik pred oltarjem.

Ne da bi hoteli posploševati in dajati čast tistim, ki je ne zaslužijo, treba povedati, da so stvari precej drugačne kakor se zdijo. Poglejmo malo v sodobno življenje! Današnji rod ima svojo filozofijo, svoj nazor in tudi svoj optimizem o zakonu. Predvsem velja ovreči zgrešeno naziranje, da so današnji zakoni manj idealni kakor predvojni. Treba je le pogledati nekoliko globlje v razmerje med mladimi zakonci, pa bomo kaj kmalu prišli do sklepa, da se razumejo prav tako dobro, če ne celo boljše kakor njihovih očetje in matere, dedi in babice. Razlika je le med staro in mlado generacijo očetov in sinov, hčera in mater. Zakonec našega časa je preživel veliko vojno, izkušnje, ki si jih je pridobil v borbi za lastno življenje, so vplivale tudi na njegovo sodbo o zakonu. Tudi ženske so postale drugačne. Kar se njih tiče, treba še posebej poudariti, da jih velja ločiti v dve kategoriji. Prva, naprednejša, predstavlja tip poklicne žene, ki živi od dela z glavo ali z rokami. Ta tip nima za edini smoter moža. Moži se le tedaj, če najde sebi

primerno dopolnilo. Drugi tip je konservativna ženska iz tistih časov, ko so hčere čakale doma na snubca. Prvih je danes že zelo mnogo in armada zakonah želnih žensk se je na ta način precej skrčila.

Po tem načelu se tudi ravna pravilo dote, brez katere si v prejšnjih časih skoro ni bilo mogoče misliti neveste. »Dota, dota, sicer ne zlezemo iz kota«, so govorili na kmetih; a tudi v mestu, zlasti tam, kjer je socialno nižja ženska jemala socialno višjega moškega, je bilo govora o doti in dosti pogajanja za kolikor mogoče obilen denar.

Danes je to drugače. Kljub temu, da očitajo naši dobi komercialnost in materijalizem, se neveste in ženini mnogo manj menijo za doto kakor v dobi naših očetov in mater. Če nevesta kaj prinese k hiši, je dobrodošlo, če pa pride praznih rok, ima mož zaupanje, da bo starodavno doto nadomestila s pridnostjo, varčnostjo in bistroumnostjo.

Način sklepanja takih zakonov je vsekakor mnogo idealnejši kakor preživeli princip dote. Navzlic materijalizaciji sodobnega časa, se današnji moški ženijo iz mnogo idealnejših nagibov kakor njihovi predniki. V primeri s predvojnimi razmerami in neizogibno doto je to nedvomno napredek. Dota vsake ženske je, kakor smo že omenili bistra glava in pridne roke; današnji mož in žena sta v nešteti primerih oboja v službi in služita to, kar je doto prinašala v starih časih, sproti. Bolj praktična sta in manj komodna. Pohištvo si prislužita sama, čeprav ga odplačujeta na obroke. In časih jima ostane še toliko, da si privoščita povrh lahko še pisalni stroj, motocikel in avtomobil.

cerkev, kjer mu je bila obljubila zvestoba še pred oltarjem. Po povratku iz cerkve pa mu je razodela, da je v času njene odsotnosti postal oče krepkega sina...

Lotti stiska roko Schreiberju

Lotti, organizator francoskega prekomorskega poleta iz New Yorka v Pariz, spremlja vtiho-tapljenega Artura Schreiberja, ki bi bil lahko postal usoda »Rumenega ptica«, na vlak, da ga odpelje v Cherbourg, kjer prestopi Američan na ladjo, ki ga ponese nazaj v domovino.

Koplji se v peni

Švedska Ozmos-kopelj za shujšanje

Nov svetovni uspeh, iznajdba švedskega učenaka, dela vitkega, ohrani vitkega! Ne opustite tega, že pri prvem poskusu se boste uverili! Po zdravniškem priznanju popolnoma neškodljivo za srce in jetra, kot vobče za zdravje. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Kjer je še ni, tja pošljemo paket PENG za vnaprej poseljenih 42 Din. Generalno zastopstvo Luxol, Veliki Bečkerek, broj 65.

Predpasnike, damske in otroške, iz lista, klota, kretona in bele, v najrazličnejših modernih fazonah, kakor tudi zelo trpežno damsko perilo, dobite v največji izbiri in najceneje edino le pri: **F. in I. Gorčar,** Ljubljana, Sv. Petra cesta 29 7784

Hoja in značaj

Način, kako hodiš in stopaš je zelo važen za tistega, ki študira tvoj značaj. Evo nekoliko primerov, ki so jih postavili veščaki v tem vprašanju.

Brzi hod je vedno dokaz energičnega človeka. Takšen značaj pa je tudi čisto razburljiv. Slučaji, ko vzkipi za malenkost, niso redki. Tisti, ki stopa na prste, se rad čudi in divi, je pa tudi molčeč in tajnistvena prikazen. Raztresenec pokazuje svojo čud na zunaj s tem, da vihra okoli. Vse drugače se drži zaskrbljen in nesrečen človek, ki hodi sklonjeno in stopa s kratkimi, nervoznimi koraki. Umerjen hod in dolgi koraki kažejo umerjenega človeka, ki vse premisli in ve, kaj hoče. Kaj značilna je tudi hoja zarotnikov. Njihov korak je jedva slišen, okoli ust pa jim igra čuden nasmeh. Ponosen človek stopa mirno in lahko, roke in noge so mu iztegnjene, pogled pa je direkten in se nikoli ne umakne v stran.

Žena in mož, ki jo pretepa

Tudi tenkočutnost ima svoje odtenke. Ga. Harry Rogerseva iz Chicaga je bila prisiljena naznaniti svojega moža policiji, ker jo je pretepal. Zgrabili so ga in zašili. Komaj pa se je nekoliko ogledal po samotni celici, kjer naj bi premišljeval svoje grehe, se je pojavila na vratih njegova boljša polovica s polno košaro sladkarij in belih kruhkov. Ko mu je vse oddala, je pregledala celico. Ni bila zadovoljna, kajti paznikom, ki so jo spremljali, je dejala:

»Ta celica mi ni po volji. Je preveč vlažna. Harryja so pred nekoliko dnevi operirali in ta zrak mu ne do dobro. Lahko bi ponovno obolel. Ali ga lahko vzamem domov?«

Upravi zaporov je bilo prav. Tako se je par odpravil proti domu. Toda pri izhodu se je Rogerseva še enkrat obrnila in velela:

»Prosim vas, ne izgubite zapornega odloka. Ko se mož popravi, ga pošljem nazaj.«

Tehničarja

za centralno kurjavo za Zagreb sprejmemo takoj. — Prednost imajo z znanjem nemškega jezika. Pismene ponudbe na Konstruktor, Zagreb, Berislavičeva ulica 18.

Počitnice za gospe

so prijetne, ako si krajšajo čas z ročnimi deli. Došli so namizni prti v novih vzorcih za vezanje. Pletene košarice za kopalne stvari!

TONI JAGER, Dvorni trg 1, Ljubljana.

Radio

Izveček iz programov

Torek, 25. junija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Kraški prepad. — 20: Nemščina. — 20.30: Geografski oris Rima. — 21: Courteline: »Stalni gost« in »Priljudni komisar«, izvajajo člani nar. gled. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra.

Sreda, 26. junija.

LJUBLJANA: Popoldanski program odpade. — 18: Otroški koteček. — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Predavanje iz rastlinstva. — 20: Sborovaščina. — 20.30: Pevski večer kvarteta Glasbene Matice. — Koncert orkestralnega društva Glasb. Matice pod vodstvom g. L. M. Škerjanca. — 22: Napoved časa in poročila. — ZAGREB 13.15: Reproducirana glasba. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — BEOGRAD 12.45: Radio-kvartet. — 20.25: Godba na harmoniko in petje. — 21.10: Recitacija. — 21.45: Poročila. — 21.55: Koncert radio-kvarteta. — PPAGA 17.55: Presenečenja. — 19: Prenos iz Brna. — BRNO 19.30: Prenos iz nar. gledališča: Kalmannova opereta »Cirkuška princesa«. — VARŠAVA 16.30: Reproducirana glasba. — 18: Orkestralni koncert. — 20.30: Koncert solistov. — 22.45: Plesna godba. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. — 20: Literarni večer. — 21.05: Schumannove pesmi. — Lahka godba. — BERLIN 17.30: Popoldanski koncert. — 20.30: Odločki iz oper. — Godba za ples. — FRANKFURT 20.05: Sluhoigra. — 21.30: Prenos iz Königsberga: Koncert godbe na pihala. — LANGENBERG 17.45: Večerni koncert orkestra. — 20: Orkestralni koncert. Vmes narodne pesmi. — Lahka godba. — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert. — 20.05: Program iz Frankfurta. — 0.30: Koncert godbe na pihala: koračnice. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 17.40: Madžarske pesmi. — 20.15: Beethovenov večer. — Ciganška godba. — LONDON 19.45: Klavirski koncert. — 20: Puccinijeva opera »Lastovka«. — 22.50: Presenečenja. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Koncert kubanskih kozakov. — STOCKHOLM 18: Godba na harmoniko. — 19: Reproducirana glasba. — 20: Orkestralni koncert. — 21.40: Godba za ples.

Jelonoša

se sprejme v restavracijo „Hotel Union“ v Ljubljani. Stalna služba. — Znanje nemščine je potrebno. 8075 a

Za stavbe

po znižanih cenah vsakovrsten suh tesan in žagan les. — Vsaka množina v zalogi. Zaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo.

FRAN ŠUSTAR

lesna industrija in trgovina, parna žaga

LJUBLJANA, Dolenska cesta 12.

8009

»Češnje so letos dobro obrodile!« Za zimo jih ohranite najbolje v WECK-ovih časah za vkuhanje.

Tovarniška zaloga

Weck

za celo državo pri tv. Fructus, Ljubljana, Krekov trg 10-1. Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard. Celje: Josip Jagodič. Zauhtevalte cenik!

Dva, ki še nista okusila medenih tednov

Francoski letalec Assollant in njegova mlada žena, bivša miss Parker, ki pride sedaj za svojim možem v Evropo. Par se je vzel tik pred startom »Rumenega ptica«. Ga. Assollantova je bila prej pevka v Ameriki

Lev in krava

V mirni in tihi grofiji Dorsetshire na Angleškem so imeli prošle dni kaj nenavaden lov na leva. Zgodilo se je namreč, da je neki potujoč zverinjak prevažal svoje živali na tovornem avtomobilu. Na enem izmed vozil sta bili ločeni kletki z levom in tigri. Avto je moral po strmini navzgor in je jedva zmagoval breme. Naposled je od povedal motor. Vozilo se je začelo pomikati zadenski in je pri tem zadelo ob mogočno drevo. Posledica karambola je bila, da se je razbila levja kletka. Lev je bil prost in je prostost izkoristil. Skočil je z avtomobila in legel na cesto.

Prišli pa so avtomobilisti, ki so leva pregnali. Poiskal si je zavetja v neki ogradi, kjer sta se pasli dve kravi. Ena od njiju se je bila šele pred kratkim otečila. Lev je legel v travo, a kravi njegova navzočnost ni bila všeč. Zdaj je krič napolnil vso nasebino. Zbirali so se kmetje in oboroženi s puškami, so začeli preganjati leva. Obstrelili so

ga tako, da se je revež umaknil v neki skedenj, kjer ga je lastnik zverinjaka našel mrtvega.

V eni uri nevesta, žena in mati

V Karfu blizu Beuthena v Gor. Slezijski so imeli te dni svatbo, ki bo ostala svatom, a tudi nesvatom še dolgo v spominu.

Neki rudar je pripeljal svojo nevesto v občinski urad, kjer je župan izvršil poročno ceremonijo. Svatje so hoteli iz občinske pisarne še v cerkev, da bi bila zveza posvečena tudi pred oltarjem, toda gostilna, ki je bila na poti iz urada v cerkev, jih je izvabila, da so zavili vanjo. Poklicali so na mizo dobre piva, ki ni teklo samo v grla, ampak tudi po mizi. Pri drugem maseljcu se je nevesta oprostila; rekla je, da ima nujno pot in da se vrne čez dobro uro. Svatje niso bili razžaljeni. Popivali so dalje. Čez dobro uro je bila nevesta točno na mestu in je šla z možem v

Velika restavracija

v Skoplju

z dvema vrtoma, na glavni ulici Kraja Petra.

se da v zakup

z celokupnim pohištvom in opravo. Pogoj zakupa po sporazumu. Reflektira se samo na prvovredne strokovnjake z odgovarjajočim kapitalom.

Za podatke in pogoje obrniti se na Parno Pivaro A. D. v Skoplju.

Ali se hočete pomladiti?

Dr. Richard Weiss v Berlinu, glasoviti zdravnik je vzbudil veliko senzacijo v znanstvenih krogih z svojimi preparati »Viriline« in »Fertiline«. Te s svojimi pripravljene na znanstveni bazi in tablete, pripravljene na znanstveni bazi in osvetljene z ultravijoletnimi žarki, pomlajujejo v sorazmerno kratkem času na uprav čudodelen način. One obnavljajo celokupni organizem, pomlajujejo telo in duh, delujejo proti psihičnim depresijam, pomlajujejo na dovršen način. Tablete »Viriline« in »Fertiline« niso nikakor oslavljanje, skrajša pomlajujejo na znanstveni bazi. Tablete »Viriline« in »Fertiline« niso nikakor oslavljanje, skrajša pomlajujejo na znanstveni bazi. Tablete »Viriline« in »Fertiline« niso nikakor oslavljanje, skrajša pomlajujejo na znanstveni bazi.

Da vas upoznamo s temi izbornimi znanstvenimi preparati, razpošiljamo franco in zastonj 10.000 knjiž

z umetniškimi slikami v več barvah. Ako torej želite poslati ene take knjižice (odprto kot tiškovino), pišite nam samo karto s svojim naslovom. Če pa želite, da se vam pošlje knjižica v zaprtem ovitku brez znanjega naslova vsebine ali naše tvrdke, izvolite poslati 2 Din v znak za porto.

Obrnite se takoj na naslov: Expedicija Dr. RICHARD WEISS, Zagreb, Jelatičev trg 20-23 (Palaca Gradske Stedionice)

Razvaline ponesrečenega letala »City of Ottawa«

ki je treščilo v morje nad Rokavskim prelivom

Največja izbira — najnižje cene najnovjših dvokoles dirkalnih, za ceste ture n damskih, motorjev, malih dvokoles za otroke, igračnih in otroških vozičkov raznih modelov od najcenejšega do najfinjšega. brzoživalnih strojev Central Bobbin. Pred nakupom ogledajte si zalogo pri tvrdki Tribuna P. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

Mag. šte. 21953/29.

8089

Razglas.

Magistrat glavnega mesta Ljubljane odreja, da morajo vsi kavarnarji, gostilničarji, slaščičarji in izdelovalci, oziroma prodajalci živil uporabljati za izdelovanje slaščic, sladoleha, hranil, za hlajenje pijač in vseh hranil, ki prihajajo z ledom neposredno v dotiko, le umeten led, ker je vsak led iz tekočih in stoječih voda kolikor količino nesnažen in more okužiti hranila. S tem pa nastaja nevarnost kužnih bolezni.

Mestni magistrat bo na podstavi § 4a sanit. zakona z dne 30. aprila 1870 drž. zak. št. 68 vršil po svojih organih v tem pogledu strogo nadzorstvo in bo osebe, ki bi se ne ravnale po tej odredbi, kaznoval po min. naredbi z dne 30. aprila 1857 drž. zak. 198.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 15. junija 1929.

Alojz Kugler, star.

gostilničar in posestnik

dne 22. junija 1929 po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v 63. letu preminul.

K večnemu počitku ga sprejmemo v torek 25. t. m. ob pol 17. ure iz hiše žalosti v Poljčanah na farno pokopališče istotam.

Maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 26. t. m. ob 6. uri v farni cerkvi v Poljčanah.

Poljčane, dne 22. junija 1929.

8090

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Pardaillan se ni norčeval, kakor bi utegnil kdo misliti, zakaj možička je bilo res veselo pogledati. Niti njegova boljše obleka, v kateri je prihajal k Juani v vas, ni bila tako lepa kakor ta, v kateri se je bleščal danes.

»Chico je hotel biti za vsako ceno moj oproda y današnji borbi,« je pojasnil Toreno, ki se je med tem napravljal. »Le vrag si ga vedi, odkod je dobil denar, da se je tako nakošatil!«

Nato je stopil iz šotora nekaj naročat ostalima dvema človekoma, ki si ju je bil izbral za pomočnika.

»Povej,« je dejal Pardaillan, ko sta ostala s pritlikavcem sama, »kakšna muha te je pičila, da si se baš danes pridružil domu Cesarju?«

»Saj veste,« je odvrnil pritlikavec in srepo pogledal vitezu v oči.

»Jaz? Vrag naj me vzame, če te razumem!«

Chico se je kradoma ozrl na zaveso in šepnil:

»Mar niste slišali, kaj so govorili v podzemeljski dvorani?«

»V kakšni zvezi naj bo tisti razgovor...«

»Sami veste, da je don Cesar v nevarnosti, saj se tudi vi ne ganete od njega.«

»Oho,« je dejal Pardaillan, ganjen po tej preprosti vdanosti. »Tak zato si se mu ponudil? Da bi ga branil, si obesil to bodalo za pas?«

Z ganjenim občudovanjem se je zagledal v malega moža.

158

Pritlikavec pa je žalostno zmajal z glavo.

»Razumem vas,« je rekel brez trpkobe. »Vi mislite, da moja šibka moč in moja majhna postava ne moreta veliko zaleči v boju? A kdo ve! Še komarjev pik je včasih dovolj, da odvrne roko, ki hoče zadati smrtni udarec.«

»Na to ne mislim,« je resno dejal Pardaillan. »Ne daj mi Bog, da bi zmanjševal pomen tvojega velikodušja. Toda povej, dečko, ali veš, da bo spopad strahovit?«

»Kako ne bi vedel!«

»Ali veš, da tvegaš glavo?«

»Premalo je vredna, da bi mi je smelo biti žal. In če menite, da mi je kaj do življenja, se motite.«

»Chico,« je iskreno rekel Pardaillan, »s podobo si majhen, a s srcem si velik.«

In čez čas je dodal:

»Prav imaš, mali. Vse razumem: to, kar si povedal, in tisto, o čemer molčiš. Toda kam si se bil včeraj skrilit? Zaman so te iskali po vsej Seviji!«

»Kdo me je iskal? Vi?«

»Ne jaz, tako mi hudičevih rog! Pač pa neka mlada krčmarica, ki jo dobro poznaš.«

»Juana?« se je zdrnil Chico in zardel.

»Nihče drugi.«

Pritlikavec je zmajal z glavo.

»Kaj je to?« se je ujezil Pardaillan. »Ali mar dvomiš o moji besedi?«

Chico je vidno okleval.

»Ne!« je dejal. »A vendar...«

»Vendar?« Pardaillan se je poredno nasmehnil.

»Saj me je predvčerajšnjim spodila... Težko je verjeti...«

»Da bi te bila včeraj poslala iskat? Chico, s tem dokazuješ, da si bedak. Žensk ne poznaš, to je!«

»Ali se res ne norčujete? Juana me je poslala iskat?« Pritlikavec obraz je postal svetel od sreče.

»Ves čas ti že pripovedujem!«

»To pomeni...?«

»To pomeni, da lahko greš po bikoborbi k njej. Sprejela te bo dobro, tega sem ti porok jaz... to je, če živ odneseš pete.«

»Odneseš jih!« Chico bi bil najrajši zavriskal.

»Še bolje bi bilo, da jih odneseš takoj,« je rekel vitez kakor tja v en dan.

»Kako mislite?« je prostodušno vprašal Chico.

»Tako: da odideš, preden se kaj zgodi.«

»Da zapustim dona Cesarja v nevarnosti? Ne recite mi tega! Ostanem, naj se zgodi kar se hoče!«

Pardaillan se je zadovoljno nasmehnil in pogledal pritlikavcu v oči:

»Ostaneš? Prav. Toda ne delaj neumnosti. Zate zdaj ni tak čas, da bi se smel nastavljal smrti.«

»Ne, tako mi Device in vseh svetnikov!«

»Nu evo! Tiho zdej, Torero se vrača.«

»Ali hočete z menoj, gospod vitez?« je rekel Torero in vzdignil zaveso, ne da bi vstopil. »Trenutek se približuje.«

»Prosim, don Cesar.«

IX.

Nevihla izbruhne.

Med tem, ko je Torero krenil proti borišču, se je v kraljevski loži odigral dogodek, ki ga tu ne moremo zamolčati.

Favsta je bila dobila obljubo, da bodo vsakogar, kdor bi se skliceval na njeno ime, neutegoma spustili k njej.

Kupci avtomobilov povprašujejo povsodi po vozovih, ki so enako porabni za vse vrste voženj

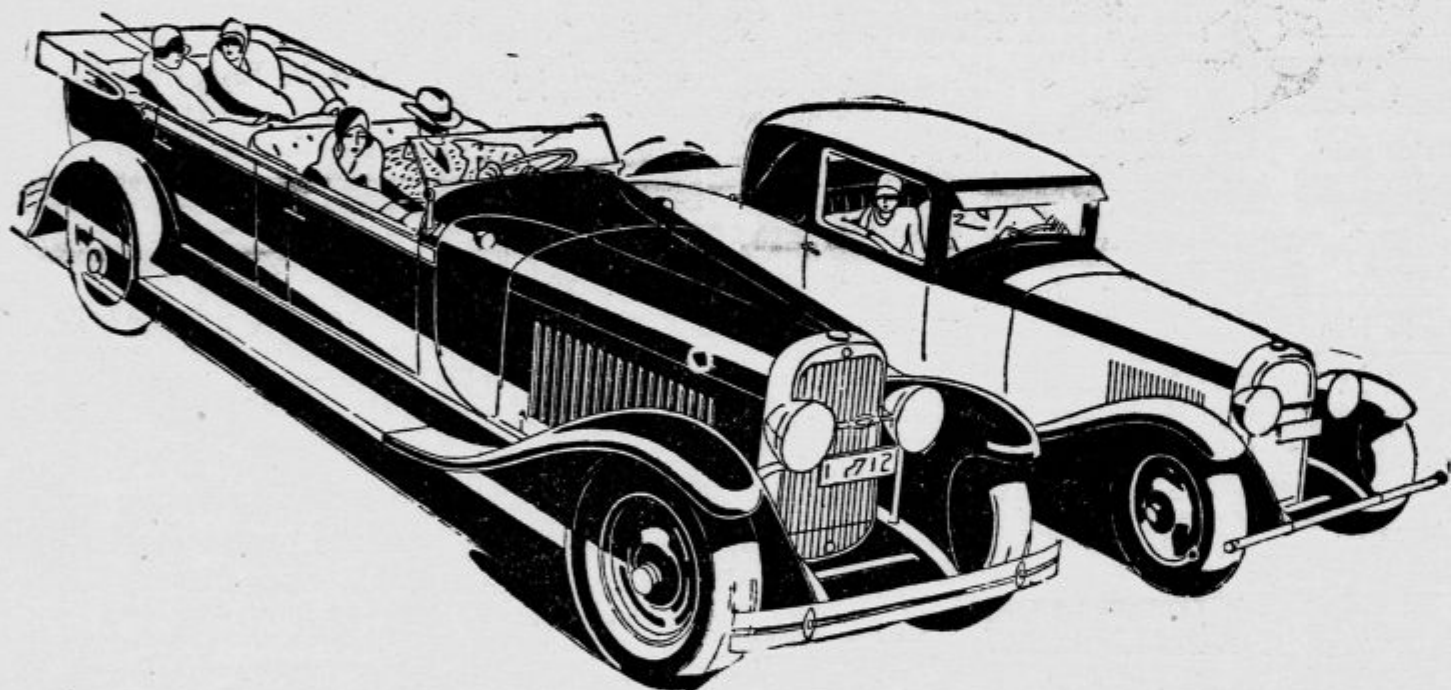
V tem je vzrok, da se je Oldsmobile tako priljubljen prav tako kakor v Zedinjenih državah zdaj tudi že v Evropi. Težko bi na svetu došli kako blago, ki mora v tako različnih pogledih zadovoljiti lastnika kakor avtomobil. Hiter mo-

ra biti — toda njegov tek rahel. Hitrost mu mora biti naglo pospešljiva — toda zavore mora imeti take, da ga lahko v trenutku ustavite. Močan chassis mora imeti — in elegantno karoserijo. Seveda mora biti

tudi njegova cena pametna!

Mnogi avtomobili, ki kupcem v eni točki izredno ustrezajo, jih ne zadovolje, ker so v drugih pogledih tako pomanjkljivi.

... Novi Oldsmobile premišljeno zgrajen voz ...

Z novim Oldsmobilem se je »General Motors« posrečilo izdelati voz, ki bo zanesljivo ustrezal v vsakršnem pogledu. Ta avtomobilska družba je imela pri ustvaritvi svojega voza izredno srečno roko — pri tem so ji dobro služila izkustva, ki si jih je nabrala pri izvršitvi deset raz-

ličnih tipov osebnih in tovornih avtomobilov.

Da dá Oldsmobile posebno, otmeno vnanost, mu je Fisher ustvaril novo karoserijo, ki so jo v vsakem »Salon d'Automobile«, kjer je bil voz razstavljen, vsi soglasno pohvalili.

OLDSMOBILE

CHEVROLET — PONTIAC — OLDSMOBILE — OAKLAND — BUICK — VAUXHALL — LA SALLE
CADILLAC — CHEVROLET TOVORNI AVTOMOBILI — G. M. C. TOVORNI AVTOMOBILI
FISHERJEVE KAROSERIJE

PROIZVODI GENERAL MOTORS

Dražbeni oklic.

Dne 27. junija 1929 ob desetih bo pri okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 15, dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Krakovsko predmestje (v Ljubljani):

1.) polovice vl. št. 7, obst. iz stavb. parc. št. 51, hiše št. 8 na Emonski cesti, zemlj. parc. št. 61 - vrta, stavb. parc. št. 79 s hišo št. 8a na Emonski cesti in zemlj. parc. št. 62/2 - vrta;

2.) vl. št. 135, obst. iz parc. št. 84/2 - vrta ter tovarniškega in gospodarskega poslopja št. 3 v Aškerčevi ulici in 3.) vl. št. 151, obst. iz stavb. parc. št. 62/3 - dela tovarne.

Cenilna vrednost: ad 1.) 142.856 Din 06 p; ad 2.) 659.438 Din in ad 3.) 118.040 Din.

Najmanjši ponudek: ad 1.) 71.429 Din, ad 2.) 329.719 Din in ad 3.) 59.020 Din.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji se morejo vpogledati v pisarni g. dr. Fran Novaka, odvetnika v Ljubljani, Dalmatinova ul. št. 3.

Ljubljana, dne 12. junija 1929.

Lutz in Monolit peč

Samotež najcenejša, prvovrstna Šamota za peč in štedilnike

Elektromotorji Cong Altona Bahrenfeld
Ing. GUZELJ, Ljubljana VII.

Jernejeva cesta št. 5 Telefon št. 3252

Prostovoljna javna dražba.

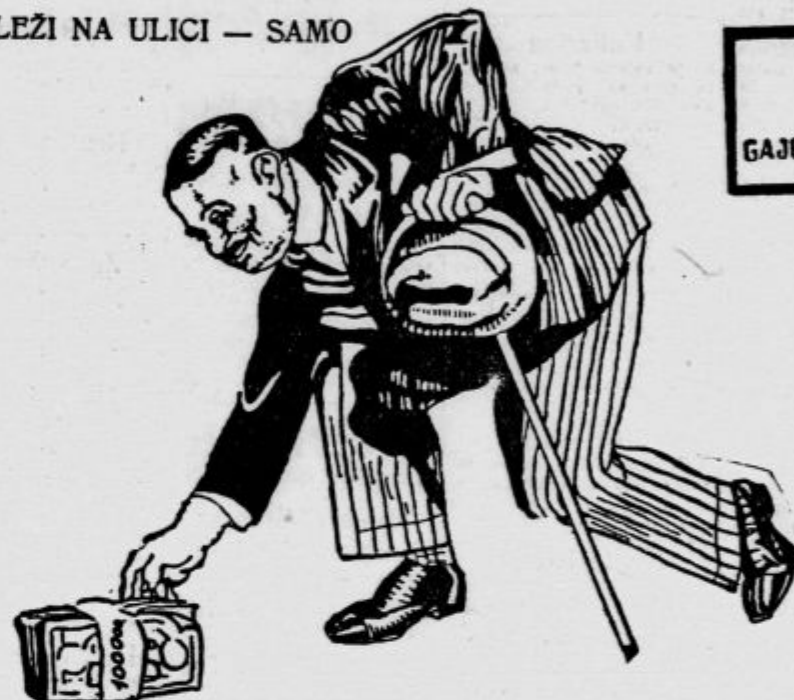
Dne 5. julija 1929, ob pol 12. uri se bodo na okrajnem sodišču v Ljubljani na javni dražbi prodajale parcele na posestvu Janeza Kosanca iz Slap št. 8 k. o. Zadobrova obč. D. M. v Polju, travnik v izmeri 2949 m², in njive v izmeri 7747 m², vse parcele primerna za stavbišča.

Izključna cena za prvo parcelo 2211 Din, za drugo parcelo 5700 Din. — Dražbeni pogoji na vpogled pri županstvu D. M. v Polju in okrajnem sodišču Ljubljana odd. VIII.

Okrajno sodišče v Ljubljani.

Ivan Romšak, skrbnik Janeza Kosanca.

....LEŽI NA ULICI — SAMO

VZDIGNI!

Pri končanem žrebanju 17. kola so dobile naše stranke z pri nas kupljenimi srečkami:

Din 1,200,000 na štev. 42.126

Din 600.000 na štev.	88.511	Din 250.000 na štev.	68.679
> 200.000 >	87.071	> 80.000 >	75.864
> 80.000 >	6.837	> 60.000 >	10.702
> 60.000 >	20.580	> 60.000 >	51.734
> 40.000 >	18.066	> 30.000 >	17.254
> 30.000 >	28.537	> 30.000 >	53.343
> 30.000 >	93.493	> 30.000 >	121.720
> 30.000 >	61.809	> 24.000 >	37.749
> 20.000 >	19.159	> 20.000 >	19.290
> 20.000 >	29.818	> 20.000 >	34.584
> 20.000 >	66.767	> 20.000 >	71.752
> 20.000 >	71.761	> 10.000 >	3.727
> 10.000 >	4.379	> 10.000 >	43.573
> 10.000 >	23.325	> 10.000 >	69.562
> 10.000 >	65.242	> 10.000 >	22.113
> 10.000 >	92.368	> 10.000 >	46.256

Žrebanje I. razreda 18. kola: 8. julija 1929.

Strogo solidna in točna postrežba!

Glavna kolektura državne razredne loterije
Bančno komanditno društvo A. REIN in DRUG, Zagreb.

Zaman čuvate svoje življenje, kadar Vas more navaden komar muha ali kak drug zakužen insekt s svojim vbodom otrovati. Brani se pred tem mrčesom in uporablja najdovršenejšo sredstvo za pokončevanje.

SHELLTOX

Razpršite Shelltox samo potom Shelltox pršilnice, ki Vam osigurava maksimum delovanja. Razpršena meglica Shelltoxa zalotene insekte SIGURNO ubija n v teku nekoliko minut.

osvobodí Vašo hišo muh, moljev, komarjev, bolh, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih jajc in ličink

Tiskana navodila za uporabo dobite pri Vašem prodajalcu. Uporabljati Shelltox znači vzdrževati hišno higijeno v največji meri. Dobiva se v vseh mestih.